

A photograph of a Zen garden with ripples in the sand and two smooth, light-colored stones. A thin white diagonal line runs across the image from the top-left to the bottom-right. The year '2008' is written in a white, stylized font across the center.

2008

VOORWOORD

**Mijnheer de minister-president,
Mevrouwen en heren ministers van de Vlaamse regering,
Mevrouw, mijnheer,**

Drie jaar na de vooropgestelde en opgeheven grindstop (einde 2005) zijn de globale productiequota vallei- en berggrind zo goed als ontgonnen. Door het programmadecreet 2007 is nog een resterende grindvoorraad in de vergunde grindwinningsgebieden exploiteerbaar. Zo werd reeds een excès van totaal ca. 3,4 miljoen ton gerealiseerd, 46% in de Maasvallei en 54% op het Kempisch Plateau. Het huidige ontginningsplan van de sector voorziet een aflopende grindheffingsplichtige productie valleigrind in 2009 en berggrind in 2011.

De twee facetten van de herinrichting, afwerking en uitrusting van de grindontginningsgebieden zijn volop in uitvoering. Ca. 340 ha zijn nu afgewerkt. Vier grindwinningsgebieden zijn nagenoeg definitief aanvaard. De uitvoeringsplanning van de herinrichting loopt uit tot in 2014.

De grindsector telt nog dertien bedrijven met tewerkgesteld personeel. De afbouw van de grindwinning leidde tot herstructureringen, waardoor honderd zestig directe arbeidsplaatsen teloor gingen. Door het bereiken van de laatste fase in de grindontginning van toegewezen productiequota werd de toepassing van luik 3 uit het werkzame sociaal plan sterk aangesproken. In 2009 wordt een veelvoud van de aanvragen verwacht.

Het afbouwscenario van het grinddecreet is gebaseerd op de veronderstelling dat zuinigheid en vervangmaterialen de winning van grind overbodig maken. In de actuele fase van ontginning en onderzoek van grindsubstituten komt vast te staan, dat er geen afdoende grindvervangers voorhanden zijn die het volume van de Vlaamse gewestelijke grindproductie kunnen overnemen.

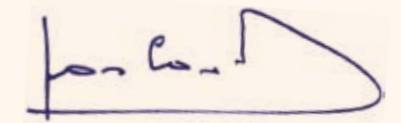
Het debat over het grinddossier dat in 2005 geopend werd, leidde in 2008 na het provinciaal grindoverleg in 2007 tot het neerleggen in het Vlaams parlement van een voorstel van decreet tot wijziging van het grinddecreet. Het intussen aangenomen en bekrachtigd wijzigingsdecreet bepaalt drie uitzonderingsituaties waarbij grindwinning mogelijk is.

Bezoek onze website www.grind-limburg.be.

Dit gebundeld voortgangsrapport over het werkjaar 2008 wordt voorgelegd aan de Vlaamse regering, het Vlaams parlement en tevens meegedeeld aan de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen en de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen.

Guido Willen
voorzitter grindcomité

Jos Caerlens
secretaris

INHOUDSOPGAVE

4

Voorwoord	3
Inhoudsopgave	4
I. Organisatie comités	7
1 Samenstelling comités	7
1.1 Grindcomité	7
1.2 Herstructureringscomité	10
1.3 Sociaal comité	11
1.4 Onderzoekscomité	12
2 Wijziging samenstelling comités	13
3 Vergaderdata comités	13
II. Werking comités	15
1 Grindcomité	16
1.1 Grinddecreet	16
1.2 Grinddossier	17
1.3 Geactualiseerde begroting	18
1.4 Toezicht op de naleving van de quota	19
1.4.1 Valleigrind	19
1.4.2 Berggrind	21
1.5 Globale productiequota en afbouw	22
1.6 Grindontginning en herinrichting	23
1.7 www.grind-limburg.be	24
1.8 Adviezen	25
1.9 Besluiten	25
2 Herstructureringscomité	27
2.1 Stedenbouwkundige vergunningen	27
2.1.1 Bouwen van een uitzichtpunt – Bichterweert-Meerheuvel	27
2.1.2 Plaatsen van 4 spotters – Dilsen-Stokkem	27
2.1.3 Berggrinduitbreidingsgebied G2 - As	27
2.1.4 Berggrinduitbreidingsgebied G3 - Maasmechelen	27
2.2 Waarborgstelsel	27
2.2.1 Overeenkomst Afwerking Grindwinningsgebieden	27
2.2.2 Opvolging Overeenkomst	28
2.3 Plan-MER Geactualiseerde Structuurvisie Grindwinningsgebieden	29
2.4 Maaslands Agrarisch Centrum – Agropolis	30
2.5 Beheer en onderhoud	30
2.6 Herziening kostenramingen	32
2.7 Grindwinningsgebied Kleizone – Kinrooi	32
2.8 Grindwinningsgebied Boterakker – Kinrooi	32
2.9 Grindwinningsgebied Maasweg – Kinrooi	33
2.10 Grindwinningsgebied Heerenlaak – Maaseik	33
2.10.1 Bouw- en uitvoeringsdossiers: aanbesteding uitrusten (fase I-V)	33
2.10.2 Extra uitrustingselementen	34
2.11 Grindwinningsgebied Bichterweert-Meerheuvel – Dilsen-Stokkem	35
2.11.1 Uitrusten	35
2.11.2 Opkweken zwarte populieren	36
2.11.3 Bouw- en uitvoeringsdossier: uitwerken uitzichtpunt	37
2.11.4 Spotters (zie punt 2.12.3)	37
2.12 Grindwinningsgebied Negenoord – Dilsen-Stokkem	37

2.12.1 Bouw- en uitvoeringsdossier	37
2.12.2 Voetgangersbrug	38
2.12.3 Spotters	39
2.12.4 Wedstrijdofferteaanvraag voor de uitkijktorens	39
2.12.5 In- en uitlaatconstructie van nv de Scheepvaart	39
2.13 Grindwinningsgebied Mechelse Heide Noord – Maasmechelen	39
2.14 Grindwinningsgebied Mechelse Heide Zuid (groeve LBU) – Maasmechelen	40
2.15 Berggrinduitbreidingsgebieden G1 – Maasmechelen	40
2.16 Berggrinduitbreidingsgebieden G2 – Maasmechelen	40
2.17 Berggrinduitbreidingsgebieden G3 – Maasmechelen	41
2.17.1 Bouw- en uitvoeringsdossier	41
2.18 Communicatie	42
2.19 Verstrekte adviezen	42
2.19.1 Milieuvergunningsaanvragen	42
2.19.2 Stedenbouwkundige aanvragen	43
3 Sociaal comité	45
3.1 Evaluatie beleidsplan	45
3.2 Sociaal begeleidingsplan	46
3.2.1 Bruggpensioenen (luik 1)	46
3.2.2 Eenmalige afscheidspremie (luik 3)	46
3.2.3 Algemene afscheidspremie (luik 5)	46
3.3 Productiequota en tewerkstelling	47
3.4 Situatie ontginning productiequota	48
4 Onderzoekscomité	49
4.1 Substitutieoptie	49
4.2 Onderzoeksprojecten	50
4.3 Studieopdrachten	51
4.3.1 Gezondheidsimpact	51
4.3.2 Effectiviteit oproep tot projectvoorstellen	52
5 College van voorzitters	53
6 Grindblad	53
III. Logistieke ondersteuning grindcomité en subcomités	55
1 Grindcel	55
2 Onteigeningen en concessies	56
IV. Financiën	59
1 Omslagsleutel	59
2 Heffingscoëfficiënt	59
3 Overzicht van de rekeningen – Jaarrekening Grindfonds	60
4 Overzicht 1994-2008	61
V. Bijlagen	62
Bijlage 1 Overzicht dossiers	63
Bijlage 2 Behandelde projectvoorstellen en onderzoeksprojecten	64
Bijlage 3 Grindheffing, omslagsleutel en heffingscoëfficiënt	69
Bijlage 4 Productiehistoriek grindsector	70
Bijlage 5 Planning onderzoeksprojecten	72

5

ORGANISATIE

I. ORGANISATIE COMITES

Het decreet van 14 juli 1993 tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grindwinning, genaamd het grinddecreet, richt het grindcomité op en binnen het grindcomité drie subcomités voor de verwezenlijking van zijn doelstellingen. Elk comité bezit rechtspersoonlijkheid. De organisatie van de comités wordt geregeld onder hoofdstuk II in de artikels 6 tot en met 12.

De voorzitters en leden van het grindcomité en van de subcomités worden door de Vlaamse regering benoemd voor een termijn van zes jaar (grinddecreet, artikel 7, §1).

De eerste mandaatperiode liep af op 31 december 1999 en de tweede mandaatperiode op 31 december 2005. Een derde mandaatperiode startte op 1 januari 2006. Alle mandaten nemen een einde op 31 december 2011.

Achternvijftig mandaten worden ingevuld door tweeënveertig verschillende personen.

1 | Samenstelling comités

1.1 | Grindcomité

Het grindcomité telt dertien stemgerechtigde en zeven raadgevende leden. Het aantal leden wordt aangepast als een gemeente het statuut van grindgemeente krijgt of verliest. De voorzitters van de subcomités wonen de vergadering bij met raadgevende stem indien zij geen deel uitmaken van het grindcomité.

I. ORGANISATIE COMITES

De huidige samenstelling van het grindcomité is:

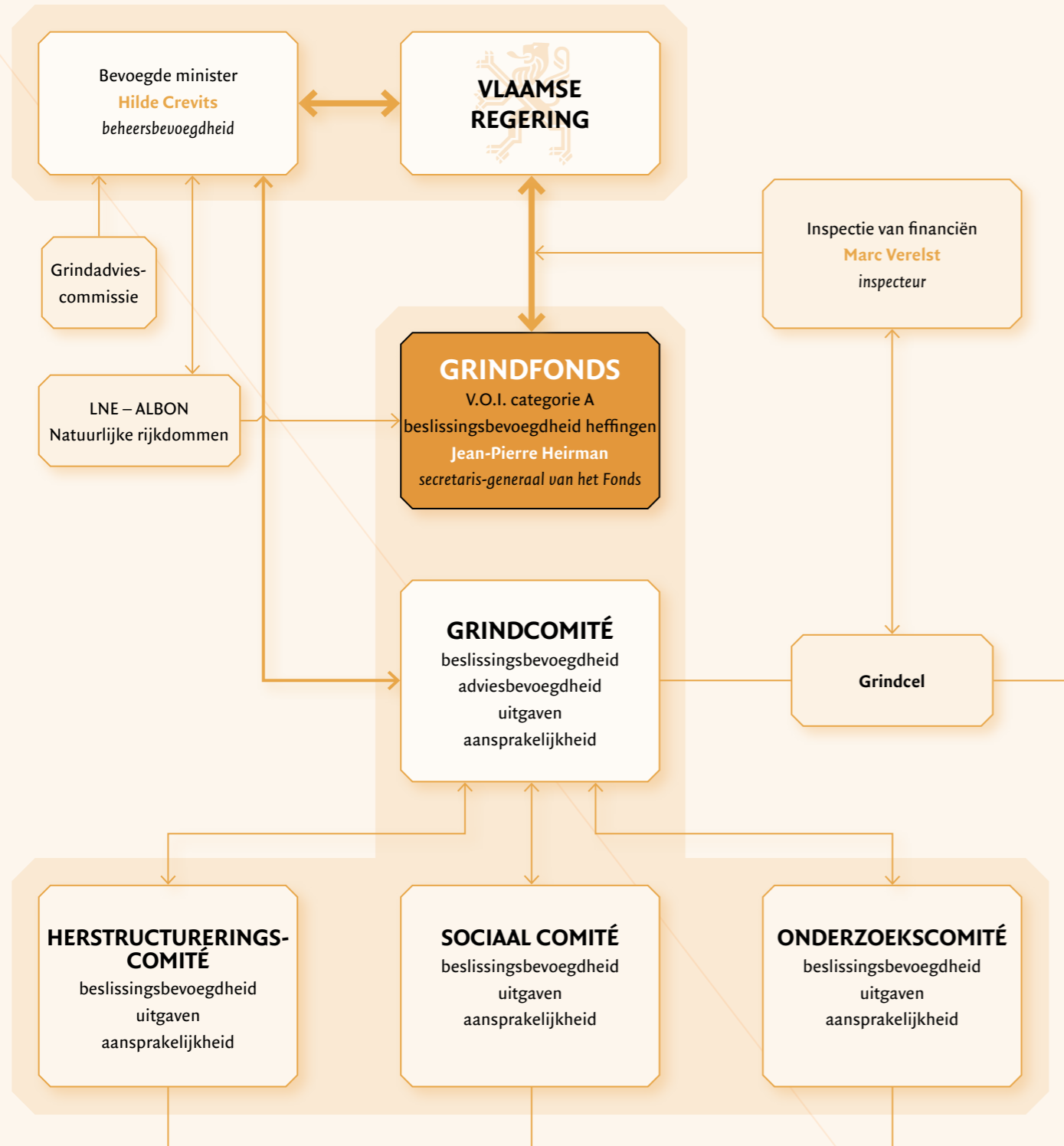
Stemgerechtigde leden

- De voorzitter van het grindcomité
dhr. Guido Willen
- Namens de POM-Limburg
dhr. Marc Vandeput
- Namens de IML cvba
–
- Namens de SERV (werknemers)
dhr. Justin Daerden | dhr. Bart Henckaerts (tot 26.10.08) | dhr. Robert Urbain (vanaf 27.10.08)
- Namens de SERV (werkgevers)
dhr. Luc Severijns | dhr. Guillaume De Raedt
- Namens de SERV (landbouw)
dhr. Peter Bruggen
- Namens de gemeente Kinrooi
mevr. Carine Op 'T Roodt
- Namens de gemeente Dilsen-Stokkem
mevr. Lydia Peeters
- Namens de gemeente Maaseik
dhr. Gerard Ignoul
- Namens de gemeente Maasmechelen
mevr. Evy Kenzeler
- Namens de MiNa-raad (leefmilieu en natuur)
mevr. Francine Thewissen

Raadgevende leden

- Namens de Administratie Ruimtelijke Ordening, Vlaanderen
dhr. Ivo Palmers
- Namens de Vlaamse Landmaatschappij
dhr. Wim Vandenrijt (tot 26.10.08) | dhr. Eddy Huysmans (vanaf 27.10.08)
- Namens het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek
dhr. Kris Van Looy
- Namens het departement Leefmilieu, Natuur en Energie ALBON, Dienst Natuurlijke Rijkdommen
dhr. Eddy Leenders
- De voorzitter van het herstructureringscomité
dhr. Albert Willen
- De voorzitter van het onderzoekscomité
dhr. Jean-Claude Van Rode
- De voorzitter van het sociaal comité
dhr. Justin Daerden

8

BESLUITEN: "A" : advies
"B" : beslissing

UITVOERBAARHEID – VASTLEGGING – BETEKENING

Leveren van goederen en diensten
Aannemen en uitvoeren van werken

Gunning en uitvoering van opdrachten onder
toepassing van de wet op de overheidsopdrachten van
kracht vanaf 01 mei 1997

overeenkomst
contract
bestelling
opdracht

Organogram Grindfonds, grindcomité en subcomités

GRINDBLAD

9

I. ORGANISATIE COMITES

1.2 | Het herstructureringscomité

Het herstructureringscomité heeft negen stemgerechtigde en tien raadgevende leden:

Stemgerechtigde leden

- De voorzitter van het herstructureringscomité
dhr. Albert Willen
- Namens de IML cvba
—
- Namens de SERV (landbouw)
dhr. Peter Bruggen
- Namens de gemeente Kinrooi
mevr. Carine Op 't Roodt
- Namens de gemeente Dilsen-Stokkem
mevr. Ingrid Erlingen
- Namens de gemeente Maaseik
dhr. Marcel Raets
- Namens de gemeente Maasmechelen
mevr. Euy Kenzeler
- Namens de MiNa-raad (leefmilieu en natuur)
dhr. Ignace Schops | dhr. Johan Van Den Bosch

Raadgevende leden

- Namens de Administratie Ruimtelijke Ordening, Vlaanderen
mevr. Bertien Buntinx
- Namens de Vlaamse Landmaatschappij
dhr. Wim Vandendriest (tot 26.10.08) | dhr. Eddy Huysmans (vanaf 27.10.08)
- Namens het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek
dhr. Kris Van Looy
- Namens het departement Leefmilieu, Natuur en Energie ALBON, Dienst Natuurlijke Rijkdommen
dhr. Eddy Leenders
- Namens het departement Leefmilieu, Natuur en Energie
dhr. David Stevens
- Namens de werkgevers
dhr. Willem Duijnste | dhr. Franck Liebens
- Namens de werknemers
dhr. Roger Peeters | dhr. Bart Henckaerts (tot 26.10.08) | dhr. Jan Staal (vanaf 27.10.08)
- Namens de v.z.w. Toerisme Limburg
dhr. Sylvain Sleypen

1.3 | Het sociaal comité

Het sociaal comité is samengesteld uit de voorzitter, zes stemgerechtigde leden en één raadgevend lid:

Stemgerechtigde leden

- De voorzitter van het sociaal comité
dhr. Justin Daerden
- Namens de werkgevers paritair subcomité grind- en zandgroeven
dhr. Luk Arrazola de Oñate | dhr. Frans Louwers (tot 26.10.08) | dhr. Luc Severijns (vanaf 27.10.08) | mevr. Myriam Eggemans (tot 26.10.08) | mevr. Nadia Kerkhofs (vanaf 27.10.08)
- Namens de werknemers paritair subcomité grind- en zandgroeven
mevr. Enid Crevits | dhr. Roger Peeters | dhr. Bart Henckaerts (tot 26.10.08) | dhr. Jan Staal (vanaf 27.10.08)

Raadgevend lid

- Namens de VDAB
dhr. Ludo Rutten

Waarnemende leden

Volgende personen werden door het sociaal comité in vergadering van 16 oktober 2006 gecoöpteerd als adviserende leden:

- De voorzitter van het gewestelijk paritair subcomité grind- en zandgroeven
dhr. Roger van den Heule
- Namens het Fonds voor Bestaanszekerheid
dhr. Patrick Ketelslegers

1.4 | Het onderzoekscomité

Het onderzoekscomité is samengesteld uit de voorzitter, negen stemgerechtigde leden en één lid met raadgevende stem:

Stemgerechtigde leden

- De voorzitter van het onderzoekscomité
dhr. Jean-Claude Van Rode
- Namens de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek
mevr. Mieke Quaghebeur
- Namens het Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw
dhr. Luc De Bock
- Namens de Vlaamse Confederatie Bouw
dhr. Marc Dillen
- Namens de werkgevers paritair subcomité grind- en zandgroeven
dhr. Jos Govaerts
- Namens de werknemers paritair subcomité grind- en zandgroeven
dhr. Justin Daerden
- Namens de MiNa-raad (leefmilieu en natuur)
dhr. René Thewissen | dhr. Jos Gorssen
- Namens het instituut voor de aanmoediging van Innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen
mevr. Kathleen Goris
- Namens het Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf
dhr. Johan Van Dessel

Raadgevend lid

- Namens ALBON, Dienst Natuurlijke Rijkdommen
mevr. Elke Trimpeneers

I. ORGANISATIE COMITES

2 | Wijziging van de samenstelling van de comités

In het voorbije werkjaar werden wijzigingen aangebracht in de samenstelling van het grindcomité, het herstructureringscomité en het sociaal comité.

Bij ministerieel besluit van 10 oktober 2008 (B.S. 27 oktober 2008) werd:

- dhr. Bart Henckaerts opgevolgd door dhr. Robert Urbain als stemgerechtigd lid in het grindcomité met ingang van 27 oktober 2008;
- dhr. Wim Vandenrijt opgevolgd door dhr. Eddy Huysmans als raadgevend lid in het grindcomité en het herstructureringscomité met ingang van 27 oktober 2008;
- dhr. Bart Henckaerts opgevolgd door dhr. Jan Staal als stemgerechtigd lid in het sociaal comité en als raadgevend lid in het herstructureringscomité met ingang van 27 oktober 2008;
- dhr. Frans Louwers opgevolgd door dhr. Luc Severijns als stemgerechtigd lid in het sociaal comité met ingang van 27 oktober 2008;
- mevr. Myriam Eygemans opgevolgd door mevr. Nadia Kerkhofs als stemgerechtigd lid in het sociaal comité met ingang van 27 oktober 2008.

3 | Vergaderdata van de comités

De vier comités tezamen hadden 31 vergaderingen waarvoor 232 keer een presentiegeld werd uitgekeerd voor een totaal bedrag van € 22 317. De verslaggeving beslaat 181 pagina's exclusief nota's en andere documenten.

Data van de vergaderingen van het grindcomité en de subcomités in het werkjaar 2008:

Maand	Grindcomité	Herstructureringscomité	Sociaal Comité	Onderzoekscomité
01	–	7	25	16 + 28
02	13	11	–	27
03	–	10	6	–
04	2	7	22	8
05	7	–	–	14
06	–	2	23	23
07	2	7	–	–
08	–	–	–	–
09	3	8	26	22
10	1	13	30	–
11	–	3	–	–
12	3	1	3	–
Totaal	7	10	7	7

WERKING

II. WERKING COMITES

De Vlaamse regering stippelde een grindbeleid uit voor het Limburgse Maasland. Dit grindbeleid werd vertaald in het grinddecreet van 14 juli 1993, nadien gewijzigd bij decreet van 6 juli 2001 en 15 juli 2005.

Het decreet van 22 december 2006 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2007 (programmadedcreet 2007), gepubliceerd op 29 december 2006, wijzigt in zijn hoofdstuk IX enkele artikels van het grinddecreet.

In het kader van zuinig ruimtegebruik en de uitvoering van het principe van optimale ontginning kunnen bijkomende hoeveelheden grind in de vergunde grindwinningsgebieden ontgonnen worden. Ook deze grindtonnen zijn onderworpen aan de grindheffing.

Vier comités (het grindcomité en drie subcomités) met elk een vastomlijnde opdracht geven uitvoering aan de doelstellingen van deze decreten.

Het decreet van 14 juli 1993 tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grindwinning stelt een bijzonder begrotingsfonds in voor de financiering en uitvoering van een aantal aspecten van het beleid inzake grindwinning in Limburg. Het betreft de beleidsmaatregelen die nodig zijn onder meer met:

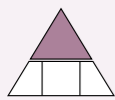
- het oog op het behoud en herstel van het ruimtelijk en ecologisch patrimonium;
- de omschakeling van de ontginningsgebieden en de bij de ontginning betrokken streek;
- de sociale begeleiding bij de omschakeling en herstructurering van de ontgrindingsbedrijven;
- het onderzoek naar alternatieve materialen voor grind in diverse toepassingen.

Het grinddecreet beoogt een in ruimtelijk en ecologisch opzicht evenwichtige grindwinning in Limburg en voorzag daarom in de afbouw van de grindwinning tegen 1 januari 2006.

Per 31 december 2008, veertien jaar na de effectieve inwerkingtreding van het grinddecreet in 1995, werden in totaal honderd negenenzeventig dossiers voorgelegd aan de Vlaamse minister bevoegd voor Economie of de Vlaamse minister bevoegd voor Energie, waarvan veertien in het afgelopen verslagjaar (bijlage 1).

Van de vóór 2008 voorgelegde dossiers werd er een afgewezen en is er nog een in behandeling.

1 | Grindcomité

Het grindcomité heeft naast een aantal beheers- en bestuursopdrachten, zoals:

- de coördinatie van de activiteiten van de subcomités,
- het toezicht op de naleving van de productiequota,
- de ontwikkeling en voortdurende actualisering van een globaal beleidsplan,
- het sluiten van een samenwerkingsprotocol met de I.M.L.,
- het beslissen over de verdeling van wegens overmacht niet gebruikte gedeelten van quota over de resterende tweejaarlijkse periodes

ook een adviserende taak, nl.:

- het adviseren over het beheer van het Grindfonds,
- het verlenen van advies aan de Vlaamse regering bij de beslissingen van de subcomités,
- het adviseren over de financiering inzake de subcomités,
- het bindend adviseren aan de POM over de voorwaarden voor verwerving door aankoop of onteigening van gronden in de nieuwe grindwinningsgebieden,
- het adviseren over de overmacht omtrent niet gebruikte gedeelten van productiequota.

In de loop van het werkjaar 2008 vergaderden de leden van het grindcomité zeven maal (zie I.3). In het kader van zijn adviesverlenende opdracht werden negen dossiers van het onderzoekscomité en een van het herstructureringscomité behandeld en geadviseerd; een advies werd ook afgeleverd aan de POM-Limburg. Het grindcomité zelf stelde vier dossiers op, waarvan een op initiatief van het sociaal comité. Aldus werden veertien dossiers ook overgemaakt aan de Vlaamse regering of de

bevoegde Vlaamse minister (bijlage 1). Twaalf werden in het afgelopen werkjaar goedgekeurd; twee dienden als advies voor de Vlaamse regering.

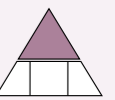
Van de in 2008 voorgelegde dossiers werd er een afgewezen en is er nog een in behandeling.

1.1 | Grinddecreet

Het decreet van 6 juli 2001 tot wijziging van het grinddecreet van 14 juli 1993, gepubliceerd in het staatsblad van 11 augustus 2001, voegt o.a. artikel 15bis in voor de vervanging van een gedeelte van de grindheffing door een waarborgsysteem. Hierdoor wordt een efficiënter systeem mogelijk voor de herinrichting van de grindwinningsgebieden waarbij het afwerken ervan wordt overgenomen door de sector. Een herschikking van de reeds geïnde grindheffing was hiervoor noodzakelijk tussen het Grindfonds en het nieuw opgerichte Sectorfonds.

Het decreet van 15 juli 2005 tot wijziging van het grinddecreet van 14 juli 1993, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 16 augustus 2005, heft de einddatum van de grindwinning in Limburg op. Door vertragingen in het verwerven van de nieuwe gebieden en in de vergunningverlening voor de exploitatie

II. WERKING COMITES

liepen de quotumhouders ook vertraging op in de effectieve ontginning van de toegekende productiequota. De ontginning kan daardoor verder gezet worden tot uitputting van deze quota.

Het decreet van 22 december 2006 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2007 (programmadecreet 2007), gepubliceerd op 29 december 2006, wijzigt in zijn hoofdstuk IX enkele artikels van het grinddecreet.

In het kader van zuinig ruimtegebruik en de uitvoering van het principe van optimale ontginning kunnen bijkomende hoeveelheden grind in de vergunde grindwinningsgebieden ontgonnen worden. Ook deze grindtonnen zijn onderworpen aan de grindheffing.

1.2 | Grinddossier

Door de Vlaamse volksvertegenwoordigers J. Sauwens, L. Sannen en P. Lachaert werd op 24 oktober 2008 een voorstel van decreet neergelegd tot wijziging van het grinddecreet, stuk 1893 (2008-2009) – nr. 1. Hiermee is een regeling in de maak voor de Limburgse grindwinning.

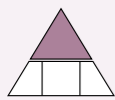
Het huidige Grinddecreet uit 1993 bepaalt dat de grindwinning in Limburg moet stoppen als de op voorhand vastgestelde tonnages bereikt zijn. De voorbije jaren werd intensief overleg gepleegd rond de toekomst van de grindwinning in Limburg. Er werd eerder al een consensus bereikt dat die ook in de toekomst mogelijk moest blijven.

Nu is er ook een principieel akkoord tussen de grindsector, de landbouwers en de natuur- en milieubewegingen om commerciële grindwinning mogelijk te maken, op voorwaarde dat dit de mogelijkheid creëert om landschapsecologie en biodiversiteit van de Limburgse natuur te verbeteren.

In tegenstelling tot in het verleden is er ook sprake van een projectmatige aanpak, waarbij ieder project op zichzelf wordt onderzocht en de partners elk voor zichzelf de afweging zullen maken of het projectvoorstel aan hun voorwaarden voldoet. Nieuwe projecten kunnen ook enkel opgestart worden wanneer alle betrokkenen eenparig akkoord zijn, zo staat in het voorstel van decreet.

Om de projecten te beoordelen wordt een technische commissie opgericht. In elk voorstel zal rekening gehouden worden met een landbouweffectenrapport en wordt onderzocht hoe met flankerende maatregelen de eventuele impact kan gecompenseerd worden. Er zal ook telkens nagegaan worden of een project een meerwaarde heeft voor het landschap en de biodiversiteit. Elk project moet daarnaast gepaard gaan met zo weinig mogelijk hinder en neveneffecten. Hiervoor worden door de grindsector concrete investeringen voorzien, aldus nog de indieners van het decreet.

Het is de bedoeling dat de projectgrindwinning beschouwd wordt als een afzonderlijke vorm van grindwinning, waarvoor de regels van het bestaande Grinddecreet niet gelden.

1.3 | Geactualiseerde begroting

In het kader van het grinddecreet wordt jaarlijks een begroting met meerjarenplan per subcomité opgesteld. Ieder (sub)comité heeft zijn eigen rekening (cf. jaarverslagen). Om de omslagsleutel 2009 (artikel 5) en de heffingscoëfficiënt 2009 (artikel 15, § 5) te bepalen is het nodig dat een geactualiseerde begroting wordt opgesteld door elk comité.

18 Nadat elk comité zijn uitgavenbegroting 2008 goedkeurde, werd een geconsolideerde begroting met een meerjarenplan 2008-2024 opgemaakt. De inkomsten situeren zich in de periode 2008 t.e.m. 2012. De uitgaven worden begroot tot het jaar 2024. Dit is immers het tijdstip waarop de betalingen van het sociaal comité onder de brugpensioenregeling voor min 52 jarigen kunnen stoppen. Voor het grindcomité loopt de uitgavenplanning tot en met 2012; voor het herstructurerings- en het onderzoekscomité loopt deze tot en met 2011.

Uit de meerjarenplanning van de onderscheiden comités blijkt voor ieder comité een geraamde, onbestemde reserve te bestaan. Voor het Grindfonds zou dit in 2024 een geraamde, onbestemde reserve van ca. € 7,3 miljoen opleveren. Het grindcomité acht het logisch en rechtvaardig dat er een politieke uit-

spraak zou komen over hetgeen gaat gebeuren met een eventueel overbudget bij afsluiting van de rekeningen. Minister Peeters, bevoegd voor het Grindfonds in 2005, heeft de sector laten verstaan dat hij zich inzake de eindsaldi niet kon uitspreken. Vermits de aanwending van eventuele eindsaldi toch decreetale aanpassingen vergt, leek het minister Peeters best om de bestemming van eventuele eindsaldi mee voorwerp te laten uitmaken van de discussie rond eventuele decreetaanpassingen.

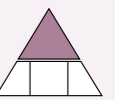
Het grindcomité, in vergadering op 1 oktober 2008, keurde de geactualiseerde begroting 2008-2024 van het grindcomité en zijn subcomités goed.

Heffingscoëfficiënt 2009

Gebaseerd op de begroting 2008-2024 adviseerde het grindcomité een afwijking van artikel 15, § 5 van het grinddecreet toe te staan om conform de geest van het decreet – aangezien er geen decretale bestemming is voor een begrotingsoverschot dat oploopt tot € 7,3 miljoen – een evenwicht tussen uitgaven en inkomsten na te streven. Het Grindfonds is immers zelfbedruipend. Concreet stelt het grindcomité dan ook voor om de heffingscoëfficiënt 2009 terug te brengen tot 1, waarbij het Grindfonds niettemin afsluit met een ruim begrotingsoverschot.

II. WERKING COMITES

Omslagsleutel 2009

Voortgaand op dezelfde begroting adviseerde het grindcomité voor het begrotingsjaar 2009 het behoud van de omslagsleutel 2008 zoals opgenomen in het besluit van de Vlaamse regering van 30 november 2007.

Het batig saldo voor ieder comité afzonderlijk leidt uiteindelijk tot een begrotingsoverschot voor het Grindfonds. In die situatie bestaat geen aanleiding om voor de aanwending van de voorziene bestedingen door de comités op hun respectieve werkingsterreinen de omslagsleutel te wijzigen voor het volgende begrotingsjaar.

1.4 | Toezicht op de naleving van de quota

Globaal werden 59,5 miljoen ton productiequota valleigrind en 41,4 miljoen ton productiequota berggrind per twee jaar toegewezen aan oorspronkelijk zeventien quotumhouders. Artikel 9, 4° van het grinddecreet bepaalt dat het grindcomité een algemeen toezicht houdt op de naleving van de productiequota. Voor dit toezicht maakt het grindcomité gebruik van gegevens en vaststellingen ter beschikking gesteld door de hiervoor bevoegde ambtenaren, zoals bepaald in artikel 23 van het grinddecreet. Een houder van de nodige vergunningen voor de exploitatie van grind kan het hem toegewezen productiequotum geheel of ten dele overdragen aan of samenvoegen met een andere houder (grinddecreet, artikel 16, § 3). Deze overdracht of samenvoeging moet op straffe van nietigheid binnen de vijf werkdagen met het geëigend formulier worden gemeld

bij het grindcomité (uitvoeringsbesluit van 27 september 2002, artikel 15, § 2 & 3).

In 2008 werden geen meldingen bekomen, noch van overdracht, noch van samenvoeging.

Wel heeft het grindcomité kennis genomen van de ministeriële goedkeuring tot teruggave van 157 770 ton productiequotum aan quotumhouder Komatco nv.

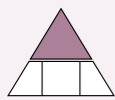
Door het Programmadecreet 2007 van 22 december 2006, artikels 43 en 44, kunnen in het kader van zuinig ruimtegebruik en de uitvoering van het principe van optimale ontginning nog bijkomende hoeveelheden grind in de vergunde grindwinningsgebieden ontgonnen worden. Ook deze grindtonnen zijn onderworpen aan de grindheffing.

1.4.1 | Valleigrind

In de Maasvallei zijn intussen alle vergunde grindwinningsgebieden ontgonnen:

- Kleizone en Boterakker in Kinrooi,
- Heerenlaak in Maaseik,
- Negenoord, Meerheuvel en Bichterweert in Dilsen-Stokkem

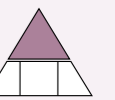
De grindreserve onder het werkplateau van de was-, zeef- en breekinstallatie Negenoord (Gralex) is gedolven en de verwerkingsinstallatie werd ontmanteld.

Door een gebrek aan *tout venant* wordt in de Boterakker geïmporteerd grind per as aangevoerd en gestort aan het front van een baggercombinatie voor verdere verwerking (*wassen, zeven en breken*).

Van de oorspronkelijk elf quotumhouders zijn er momenteel nog vier betrokken bij de effectieve ontginning van overschotten bovenop de gerealiseerde productiequota.

II. WERKING COMITES

2007			
Gerealiseerd		Achterstand	
Quotum	Exces		
1 624 891	714 232	165 562	
90,8 %		9,2 %	
2008			
Gerealiseerd		Achterstand	Overdraagbaar **
Quotum	Exces		Quotum
195 367	834 960	128 486	128 486
60,3 %		39, %	

** De hoeveelheid die niet ontgonnen en afgevoerd werd vóór 2006 en die erkend werd als achterstallig om redenen van overmacht.

1.4.2 | Berggrind

Op het Kempisch Plateau bevinden zich twee naburige groeves: Mechelse Heide Zuid en Noord. De ontginning van beide groeves is beëindigd. Door het GRUP 'Berggrindontginning Kempens Plateau' zijn de berggroeves in 2005 uitgebreid met drie uitbreidingszones: G1 aan de zuidkant en G3 aan de oostzijde van Mechelse Heide Zuid, G2 ten noorden van Mechelse Heide Noord.

Het verworven deel van berggrinduitbreidingsgebied G1 is ook reeds volledig uitgeput. De ontginning in G3 is gaande en G2 moet nog aangesneden worden.

2007			
Gerealiseerd		Achterstand	
Quotum	Exces		
1 993 414	527 604	2 098 604	
48,7 %		51,3 %	
2008			
Gerealiseerd		Achterstand	Overdraagbaar **
Quotum	Exces		
810 368	753 959	288 236	288 236
86,3 %		13,7 %	

** De hoeveelheid die niet ontgonnen en afgevoerd werd vóór 2006 en die erkend werd als achterstallig om redenen van overmacht.

Van de zes quotumhouders zijn er nog vier effectief betrokken bij de ontginning, maar een daarvan besteedt zijn exploitatie uit aan een andere, al of niet met quotumoverdracht. Per einde 2006 hadden drie quotumhouders de hen toegewezen productiequota reeds volledig uitgeput.

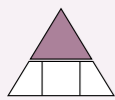
Samenvattend voor de hele sector zien we dat in 2008 ca. 3,6 miljoen ton grind en zand ontgonnen en afgevoerd werd inclusief de excestonnen. Dit is nog 74 % van vorig jaar.

Het decreet van 15 juli 2005 tot wijziging van het grinddecreet beperkt

de grindwinning tot de productiequota en bepaalt dat het grindcomité beslist over de nog toegelaten productieperiode na 2005. De grindproductie is nu verondersteld tot en met 31 december 2009.

Door het programmadecreet 2007 van 22 december 2006 (artikels 43 en 44) kunnen in het kader van zuinig ruimtegebruik en de uitvoering van het principe van optimale ontginning nog bijkomende hoeveelheden grind (exces) bovenop de productiequota in de vergunde grindwinningsgebieden ontgonnen worden. Ook deze grindtonnen zijn onderworpen aan de grindheffing.

Met het oog op de toepassing van het Sociaal Plan van het sociaal comité, meer bepaald luik 3 B, evalueerde het grindcomité, bij het beschikbaar komen van de gegevens over de grindheffing van het eerste semester 2008, de stand in de realisatie van de toegekende productiequota.

De quotumhouders moeten voor 31 juli van elk productiejaar een aangifte doen bij het Grindfonds van de ontgonnen en afgevoerde tonnage in het eerste semester. Het Grindfonds vestigde vervolgens de grindheffing 1ste semester 2008 op 30 september 2008. Weliswaar is dit gebaseerd op heffingston, maar met een berekende omzetting naar quotaton kan hiermee verder gewerkt worden.

Quotumton = heffingston: grindfractie (verschillend voor vallei- en berggrind).

Een tussentijdse evaluatie is nu mogelijk om vast te stellen hoe ver het staat met de grindontginning.

Wat de exces tonnen betreft is er een akkoord tussen alle valleigrindexploitanten dat de ontginning en afvoer hiervan gebeurt door vier grindexploitanten, die dan ook de grindheffing hierover betalen. Met de overige quotumhouders geldt een contractuele financiële regeling binnen de sector. De vier grindexploitanten zijn: Bichterweerd nv, Dragetra nv, Gralex nv en TV Rekin.

Vaststellingen

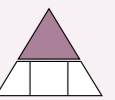
- Alle toegekende productiequota valleigrind zijn gerealiseerd aangezien de nog actieve ontginningsbedrijven enkel nog exces (kunnen) realiseren.

- Hiermee is de ontginning van de productiequota door de valleigrindexploitanten binnen het kader van het grinddecreet tot een einde gekomen. Deze vaststelling is belangrijk voor het sociaal comité daar hierdoor een groot aantal dossiers m.b.t. het Sociaal Plan kunnen afgewikkeld worden.
- Het enig resterend saldo van Komatco (dat zelf niet exploiteert) moet z.v.m. geregulariseerd worden middels een overdracht daar dit quotum "prioritair moet ontgonnen worden, alvorens er een einde komt aan de grindwinning binnen het bestaande decretale kader". Dit quotum komt in mindering van de gerealiseerde exces tonnen.
- In de berggrindwinning zijn enkel nog drie grindexploitanten bezig met de realisatie van de toegekende productiequota.

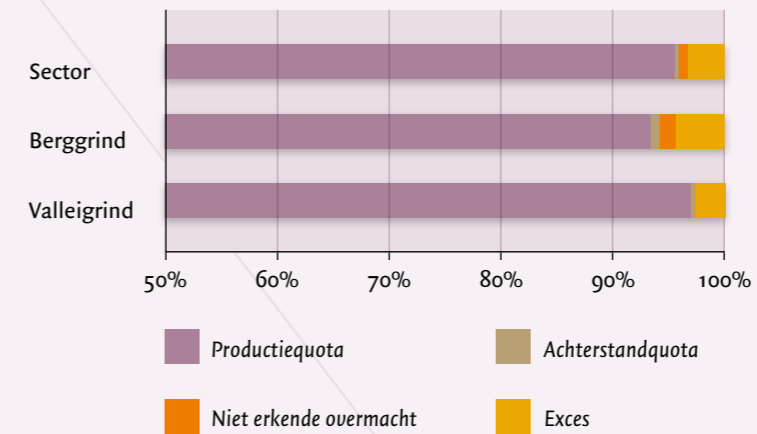
1.5 | Globale productiequota en afbouw

In de vallei werden effectief ca. 59,6 miljoen ton productiequota ontgonnen en afgevoerd, d.i. 100 % van de toegekende 59,5 miljoen ton. Op het einde van de oorspronkelijke uitvoeringstermijn van het grinddecreet, 31 december 2005, was er een achterstand van ca. 5,4 miljoen ton. Op de berg zijn ca. 40,3 miljoen quotumton gere-

II. WERKING COMITES

liseerd van de toegekende 41,4 miljoen ton. Met 97 % realisatie van de toegekende productiequota bedraagt de opgelopen achterstand nu nog ca. 288 duizend ton, rekening houdend met niet erkende overmacht.

Voor de hoeveelheden grind in de vergunde grindwinningsgebieden ontgonnen in het kader van zuinig ruimtegebruik en de uitvoering van het principe van optimale ontginning werd ca. 1,5 miljoen ton bereikt voor valleigrind en ca. 1,8 miljoen ton voor berggrind.

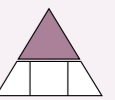
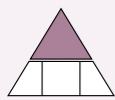
1.6 | Grindontginning en herinrichting

De voortgang van de grindontginning en de stand van zaken in de herinrichting van de grindwinningsgebieden worden tweemaal per jaar op-

gemaakt. Onderstaande tabel geeft de situatie per 30 september 2008 samengevat weer. (zie tabel p.24)

Opvolging ontgrinding en afwerking

Stand van zaken per ca. 30 september 2008

GRINDGEBIED	Oppervlakte			Werken in uitvoering				Voorlopige oplevering	Definitieve oplevering
	ontgrinding	afwerking		ontgrinding		afwerking			
	ha	grondwerk	oevers	%	ha	%	ha		
KINROOI									
Kleizone	31,60	31,75	n.v.t.	100	31,60	100	31,75	n.v.t.	1-10-07
Boterakker	124,11	89,74	5 431	100	124,11	27	20,86	0	
Maasweg	n.v.t.	25,74	n.v.t.	n.v.t.		19	4,58	n.v.t.	
MAASEIK									
Heerenlaak	29,23	48,67	4 430	100	29,23	100	48,67	4 430	1-10-07
DILSEN-STOKKEM									
Bichterweert-Meerheuvel	76,90	97,01	595	100	76,90	57	51,71	135	2-06-08(1)
Negenoord	8,61	39,22	840	100	8,61	17	19,24	0	
MAASMECHELEN									
Mechelse Heide Noord	29,26	32,33	n.v.t.	100	29,26	93	30,11	n.v.t.	7-05-07(1)
Mechelse Heide Zuid >1995	111,50	111,50	n.v.t.	100	111,50	100	111,50	n.v.t.	5-04-04 4-09-06
Uitbreiding G 1 (excl. rand)	18,34	18,34	n.v.t.	100	18,34	100	18,34	n.v.t.	7-07-08 7-07-08
Uitbreiding G 3	19,61	19,61	n.v.t.	51	10,00	0	0,00	n.v.t.	
AS									
Uitbreiding G 2	36,06	36,06	n.v.t.	0	0,00	0	0,00	n.v.t.	
TOTAAL	485,22	549,95	11 296	91	439,55	52	336,76	4 565	

(1): deelgebied I

1.7 | www.grind-limburg.be

De website bestaat sinds december 2004. Midden december 2006 werd een opgefriste opmaak gepubliceerd. Met bijwerkingen en aanvullingen wordt de ter beschikking gestelde informatie regelmatig actueel gehouden. In het voorbije werkjaar gebeurde dit vijftieng maal. In totaal werden 26 608 pagina's bekeken in 7 849 bezoeken.

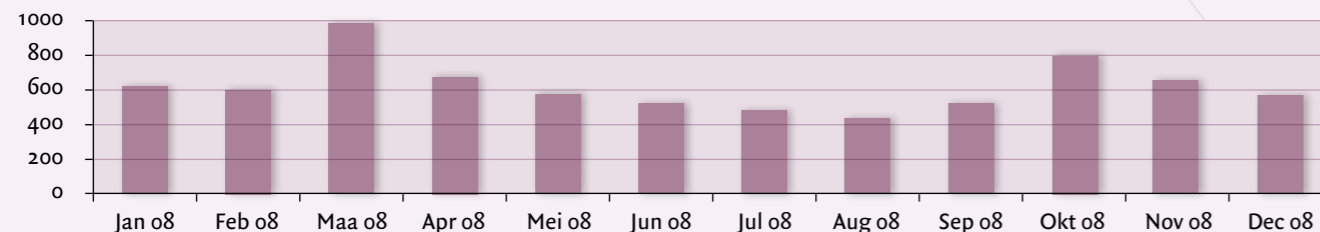
Dat deze webstek zijn nut heeft leiden wij af uit de maand- en jaarstatistieken. Met 2 788 bezoeken gelijkmatig gespreid over het jaar 2008 wordt de site regelmatig bezocht; dit is 38 % meer dan in 2007. 7 455 pagina's werden bekeken of aangeklikt (+ 10 %). Op de drukste dag was dit 362 maal. België neemt met 81 % de eerste plaats in voor Nederland (13 %) van zesentwintig geregistreerde bezoekende landen.

De toegang verloopt voor 33 % langs favorieten of bookmark en ca. 57 % via een zoekmachine. In 10 % van de gevallen werd doorgelinkt via een link op een andere website.

Populariteit van de pagina's

Home	39,4 %
Herstructureringscomité.....	12,3 %
Grindfonds.....	10,6 %
Leden	10,6 %
Onderzoekcomité	9,8 %
Grindcomité.....	3,9 %
Sociaal comité.....	2,1 %

Aantal bezochte webpagina's per maand

II. WERKING COMITES

1.8 | Adviezen

Behoudens het adviseren omtrent eigen materies moet het grindcomité zich ook beraden over het advies dat moet gehecht worden aan elke beslissing van een subcomité alvorens deze beslissing ter goedkeuring kan voorgelegd worden aan de minister.

Zo adviseerde het comité volgende beslissingen van het onderzoekcomité (OC):

- dossier OC/GF/08-02: financiering overeenkomst tot uitvoering onderzoeksproject (13 februari 2008);
- dossier OC/GF/08-03: financiering overeenkomst tot uitvoering onderzoeksproject (13 februari 2008);
- dossier OC/GF/08-04: financiering overeenkomst tot verlenging partnerschap CeDuBo (2 april 2008);
- dossier OC/GF/08-05: financiering overeenkomst tot uitvoering onderzoeksproject (2 april 2008);
- dossier OC/GF/08-06: financiering overeenkomst tot uitvoering onderzoeksproject (2 april 2008);
- dossier OC/GF/08-07: financiering overeenkomst tot uitvoering onderzoeksproject (7 mei 2008);
- dossier OC/GF/08-08: financiering overeenkomst tot uitvoering onderzoeksproject (2 juli 2008);
- dossier OC/GF/08-10: financiering overeenkomst tot verlenging partnerschap CeDuBo (2 juli 2008);
- dossier OC/GF/08-11: financiering overeenkomst tot uitvoering onderzoeksproject (2 juli 2008);

Het grindcomité adviseerde volgende beslissingen van het herstructureeringscomité (HC):

- dossier HC/GF/08-12: financiering offerteaanvraag 'Extra uitrusting Heerenlaak' (2 juli 2008);

Het grindcomité adviseerde geen beslissingen van het sociaal comité (SC).

Naast de adviezen aangaande de subcomitédossiers verstrekte het grindcomité in 2008 ook zijn advies aan de minister voor:

- de omslagsleutel 2009, dossier GC/KAB/08-14 (1 oktober 2008);
- de heffingscoëfficiënt 2009, dossier GC/KAB/08-15 (1 oktober 2008).

Een advies werd ook afgeleverd aan de POM-Limburg betreffende de logistieke ondersteuning van het grindcomité en de subcomités (3 september 2008).

1.9 | Besluiten

- dossier GC/KAB/08-09 overeenkomst 'herziening amendement overeenkomst afwerking' (2 juli 2008);
- dossier GC/KAB/08-13 overeenkomst 'ontslagbegeleiding en outplacementactiviteiten – werknemers grindsector' (2 juli 2008);

Alle besluiten en adviezen zijn ter inzage en te downloaden op de website.

II. WERKING COMITES

2 | Herstructureringscomité

Het herstructureringscomité heeft krachtens artikel 10, vijfde lid van het grinddecreet van 14 juli 1993, gewijzigd bij decreet van 6 juli 2001, volgende taakstelling:

- het opmaken, actualiseren en afstemmen op de vigerende regelgeving van de structuurvisie;
- het laten uitrusten van de afgewerkte grindwinningsgebieden in het kader van de structuurvisie, die blijkt uit het in artikel 9, 6° bedoelde beleidsplan, met inbegrip van het herstel en de ontwikkeling van de natuur en het natuurlijk milieu van de voormelde gebieden en de aanpalende omgeving;
- het adviseren van de nabestemmingsplannen in de vergunning voor de exploitatie van grind voor de nieuwe ontginningsgebieden aan de vergunningsverlenende overheid;
- in voorkomend geval, het laten afwerken na ontgrinding;
- het toezicht houden op het afwerken en uitrusten van de grindwinningsgebieden.

In het jaar 2008 kwam dit comité tien keer samen. De belangrijkste aangevraagde en/of verleende vergunningen, gevoerde discussies en genomen beslissingen worden hieronder weergegeven.

2.1 | Stedenbouwkundige vergunningen

2.1.1 | Bouwen van een uitzichtpunt – Bichterweert-Meerheuel

Na indiening van het aanvraagdossier in januari werd op 23 juli 2008 de stedenbouwkundige vergunning voor het bouwen van het uitzichtpunt verleend (kenmerk 8.00/72041/19940032.17).

2.1.2 | Plaatsen van 4 spotters – Dilsen-Stokkem

Het in juni 2008 ingediende aanvraagdossier voor het plaatsen van 4 spotters in de grindwinningsgebieden Bichterweert-Meerheuel en Negenoord was eind 2008 nog niet verleend.

2.1.3 | Berggrinduitbreidingsgebied G2 – As

De in september 2008 aangevraagde vergunning voor ontbossing, grindwinning en herstructurering van het gebied G2 was eind 2008 nog niet verleend.

2.1.4 | Berggrinduitbreidingsgebied G3 – Maasmechelen

Het in maart 2008 ingediende aanvraagdossier voor wijziging van de voorwaarden van de op 13 oktober

2006 afgeleverde vergunning voor ontgrinding en herstructurering van G3 was eind 2008 nog niet vergund.

2.2 | Waarborgstelsel

2.2.1 | Overeenkomst Afwerking Grindwinningsgebieden

Op 17 februari 2003 werd, in navolging van het grinddecreet en het uitvoeringsbesluit van 27 september 2002 tot uitvoering van artikel 15bis van dit grinddecreet, de 'Overeenkomst tot Afwerking van de Grindwinningsgebieden' (hierna genoemd *Overeenkomst*) afgesloten tussen het Grindfonds, het Grindcomité en het Herstructureringscomité enerzijds en de Tijdelijke Handelsvennootschap Sectorfonds anderzijds. Het Herstructureringscomité neemt alle beslissingen die nodig zijn voor uitvoering van de Overeenkomst en brengt het Grindcomité en de Vlaamse minister, bevoegd voor het economisch beleid, hiervan op de hoogte.

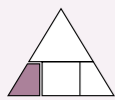
In de daaropvolgende jaren werd deze Overeenkomst meermaals uitgebreid en/of aangevuld. Naast afstemming van rasterplannen en -tabellen op inmiddels afgeleverde stedenbouwkundige vergunningen, werd een Addendum omtrent het inzaaien toegevoegd, de zandprijs te Kinrooi op nul gezet, de Berggrinduitbreidingsgebieden toegevoegd (*inclusief aanpassing van het waarborgbedrag voor G1*) en tot slot werd er ook een Amendement uitgewerkt.

Herziening Amendement

Daar voor Kinrooi een nieuwe visie voorlag die sterk afweek van de plannen opgenomen in de Overeenkomst, werd in 2004 een Amendement uitgewerkt waardoor ten voorlopige titel, voor een periode van maximaal 3 jaar, het te herberekenen waarborgbedrag bepaald kon worden op basis van het nieuwe plan horende bij de nieuwe visie. Dit nieuwe plan voorzag een belangrijke minderaanvulling van landbouwgronden. Het netto saldo, zijnde het bedrag gekoppeld aan de hieruit voortvloeiende kostenbesparing in het afwerken, diende door het Herstructureringscomité integraal aangewend te worden voor landbouwkundig(e) project(en) ten nutte van de landbouwers van de Maaslandse gemeenten, conform de betreffende bepalingen van het grinddecreet.

Daar de minister het Amendement op 9 november 2004 goedkeurde, verstreek de voorziene periode van maximaal drie jaar in november 2007. Vanaf die dag diende in principe voor de herberekening van de waarborg teruggegrepen te worden naar de plannen toegevoegd bij de Overeenkomst.

In 2007 werkte het Herstructureringscomité een "Herziening van het Amendement" uit waardoor de termijn waarbinnen de nieuwe visie als maatstaf voor herberekening kan worden aangewend verlengd werd tot uiterlijk 31 december 2011. De verdere bepalingen van het Amendement werden (*rekening houdend met de inmiddels doorgevoerde wijzigingen in de Overeenkomst*) behouden maar, aangezien er inmiddels in Kinrooi ook zand gewonnen wordt in de oude grindplassen, en dit niet alleen voor commerciële doeleinden maar ook voor realisatie van de nabestem-

mingsplannen, werd ook de zandwinning voor de nabestemming toegevoegd. Zodra de commerciële zandwinning in een rastervak is beëindigd en het vak niet langer gewaarborgd wordt middels het Oppervlaktedelfstoffendecreet, wordt het opgenomen in het waarborgplan horende bij de Overeenkomst. Omdat het winnen van het zand is ingerekend in de eenheidsprijs voor het grondverzet van het afwerken en de zandprijs te Kinrooi op nul werd gezet, wordt over deze rastervakken zandwinning geen bijkomende waarborg berekend. Wel wordt het vrijgeven van de waarborg in het kader van het afwerken gekoppeld aan het correct achterlaten van de zones waar het benodigde zand gewonnen werd. Eind 2007 keurde het comité deze herziening van het Amendement principieel goed.

In juni 2008 lag een definitieve afbakening van de initiële zone “zandwinning herstructurering” voor waarna het Herstructureringscomité het definitieve document goedkeurde. Na goedkeuring door de andere betrokken partijen, keurde op 13 november 2008 de minister dit dossier goed. Ten voorlopige titel – voor een periode uiterlijk eindigend op 31 december 2011 of eerder, indien vóór die datum duidelijk wordt dat de nieuwe visie niet langer een haalbare kaart is – kan de herberekening van de waarborg dan ook gebeuren aan de hand van het nieuwe plan.

2.2.2 | Opmenging Overeenkomst

Aanvaarding en oplevering

Eind 2007 was de stand van zaken als volgt:

- de Kleizone, Heerenlaak en Mechelse Heide Zuid waren volledig ontgrind. Ook het Berggrinduitbreidingsgebied G1 was, behoudens een randzone langsheen Mechelse Heide Zuid, volledig ontgrind. In Mechelse Heide Noord bleven er enkel nog wat resttonnen over. In Boterakker, Bichterweert-Meerheuvel, Negenoord en G3 was de ontgrinding lopende. In G2 was de ontgrinding nog niet aangevat;
- Mechelse Heide Zuid en Heerenlaak waren definitief aanvaard;
- in Mechelse Heide Noord was het rechthoekig deel van de groeve de-

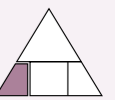
finitief aanvaard. Alle rastervakken, behoudens de zone van de werkweg en van de nog te realiseren geologische wand, waren voorlopig aanvaard;

- in de Kleizone waren alle rastervakken voorlopig aanvaard en een eerste deelgebied (*bestaande uit de binnendijkse zone, inclusief dijk zelf*) was voorlopig opgeleverd;
- in Boterakker, Bichterweert-Meerheuvel en Negenoord waren een deel van de rastervakken voorlopig aanvaard.

In het werkjaar 2008 wijzigde de situatie als volgt:

- de situatie in de Kleizone bleef ongewijzigd;
- in Boterakker werd in december 2008 een bijkomende reeks rastervakken (*eerste deel van het landbouwgebied*) voorlopig aanvaard. Eind 2008 was dit gebied volledig ontgrind;
- in de zone Maasweg werden in juni 2008 de (deel) rastervakken behorend tot (*het voor beide visies overlappend deel van*) de zuidelijke oever en de nieuwe dijk voorlopig aanvaard;
- in Bichterweert-Meerheuvel werd in juni 2008, met het oog op de werken welke nv De Scheepvaart op korte termijn in deze zone voorzag, het noordoostelijk deel van Bichterweert als deelgebied I voorlopig opgeleverd en versneld definitief aanvaard. In november 2008 werden langsheen de winterdijk in Bichterweert nog enkele bijkomende rastervakken voorlopig aanvaard. Eind 2008 was dit gebied volledig ontgrind;
- in Negenoord werden in november 2008 een aantal bijkomende rastervakken (*zandoever langsheen de winterdijk*) voorlopig aanvaard. Eind 2008 was dit gebied volledig ontgrind;
- voor het Berggrinduitbreidingsgebied G1 werd in

II. WERKING COMITES

juni 2008 een randzone, welke middels de aan Sibelco afgeleverde vergunningen door deze exploitant ontgonnen en geherstructureerd zal worden, uitgesloten uit het rasterplan. Vermits inmiddels de stedenbouwkundige vergunning op tussenreliëf werd afgeleverd, werd de rest van de groeve voorlopig aanvaard, voorlopig opgeleverd en, met het oog op de werken welke Sibelco, als houder van de milieuvergunning, hier op korte termijn voorziet, versneld definitief aanvaard;

- in G2 werd de ontgrinding nog niet opgestart;
- voor G3 werden, daar de aangevraagde wijziging van de stedenbouwkundige vergunning nog niet werd verleend, nog geen rastervakken voorlopig aanvaard;
- in Mechelse Heide Zuid werd in een aantal rastervakken opnieuw grind gewonnen zodat het afwerken in deze vakken niet langer voldeed aan de gestelde eisen. Gelet op de akkoordverklaring van de toekomstige exploitant van dit gebied met de huidige toestand op het terrein, besliste het comité uiteindelijk in december 2008, hoewel de betreffende zone niet werd hersteld in de oorspronkelijke staat, om het volledige gebied toch te blijven beschouwen als zijnde definitief aanvaard en dit onder het expliciete voorbehoud dat de eigenaar (POM-Limburg) deze beslissing hetzij niet, hetzij gunstig adviseert.

Semestriële herberekening bankwaarborg

Semestrieel (*stand van zaken 31 maart en 30 september*) wordt de door het Sectorfonds te stellen waarborg herberekend. De berekening gebeurt op basis van goedgekeurde rasterplannen en -tabellen en houdt rekening met de ‘stand van zaken ontgrinding’ in de diverse gebieden en met de gerealiseerde (*en door het comité aanvaarde*) afwerking.

Rekening houdend met al deze elementen besliste het Herstructureringscomité op:

- 2 juni 2008 goedkeuring te hechten aan een herberekend waarborgbedrag (*prijspeil maart 2008*), van hetzij circa € 44,8 miljoen (*bij goedkeuring door de minister van de Herziening van het Amendement*), hetzij circa € 50,1 miljoen (*bij niet goedkeuring*).
- 1 december 2008 goedkeuring te hechten aan een herberekend waarborgbedrag van circa € 41,1 miljoen (*prijspeil september 2008*).

De bankwaarborg werd telkens, conform de Overeenkomst, door het Sectorfonds – en door SCR Sibelco voor wat betreft het Berggrinduitbreidingsgebied G1 – aangepast.

Overdracht uitvoeringsrecht bouwvergunningen

Het Herstructureringscomité is in diverse ontginningsgebieden bouwheer zowel voor de ontgrinding als voor het afwerken en het uitrusten. In het verleden werd reeds meermaals het uitvoeringsrecht ontgrinding en/of afwerking van stedenbouwkundige vergunningen overgedragen; voor wat betreft het ontgrinden aan de exploitanten en voor wat betreft het afwerken aan het Sectorfonds.

In 2008 werden volgende overdrachten van stedenbouwkundige vergunningen goedgekeurd:

- 7 april 2008: overdracht van het afwerken op tussenreliëf van het Berg-

grinduitbreidingsgebied G1;

- 13 oktober 2008: overdracht van het afwerken van Bichterweert-Meerheuvel, rekening houdend met de vergunning van het uitzichtpunt.

2.3 | Plan-MER Geactualiseerde Structuurvisie Grindwinningsgebieden

Daar de Geactualiseerde Structuurvisie Grindwinningsgebieden van het Herstructureringscomité vooral voor Kinrooi afweek van het vigerende gewestplan, was voor het haalbaar maken van deze visie de opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) nodig. De minister gelastte het comité medio 2006 de hiervoor noodzakelijke plan-MER en passende beoordeling te laten opmaken. Na het doorlopen van de wettelijke procedures werd eind 2006 de studieopdracht toegewezen aan Haskoning.

Het plan-MER focuste voornamelijk op de zone Kinrooi omdat enkel voor deze zone een RUP noodzakelijk is en voor het merendeel van de overige plannen de stedenbouwkundige vergunningen al voorlagen. Ook de voetgangersbrug in Negenoord, waarvoor nog een vergunning dient afgeleverd, werd opgenomen.

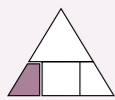
Voor Kinrooi werden voorts de alternatieven onderzocht die de gemeente voorstelde:

- voor het bastion: minder harde, minder cultureel uitrusting en intensivering van de recreatieve waarde;
- voor Boterakker-Zuid (*landbouwzone*): het uitvoeringsalternatief “Agropolis: van Boterakker naar Eco-akker”. Doel is landbouwgerelateerde projecten aan te trekken die economisch rendabel, milieuvriendelijk, duurzaam en lokaal verankerd zijn en bovendien een toeristische meerwaarde hebben. Deze projecten gaan veel verder dan klassieke landbouw: ze omvatten installaties, infrastructuur en gebouwen. De bestemming van het gebied moet derhalve ruim genoeg zijn om dit toe te laten en om bovendien ook het recreatieve aspect te laten ontwikkelen.

Voor Negenoord werd, als alternatief voor de voetgangersbrug, het door de gemeente Dilsen-Stokkem voorgestelde drijvend belevingsplatform of aaneenschakeling van kleine belevingsplatforms mee onderzocht.

In februari 2008 vond de bespreking van het ontwerp-MER plaats. In grote lijnen bleek de studie te voldoen. Het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) maakte

echter na deze bespreking nog een aantal opmerkingen over. Daar deze van cruciaal belang waren in het kader van de goedkeuring van de passende beoordeling, werd op 16 april 2008 een bijkomend overleg belegd op het kabinet van minister Crevits. Hier werd beslist om bij het plan-MER een protocol tussen de gemeente Kinrooi en ANB toe te voegen. Dit protocol diende voornamelijk het later gebruik van het gebied te regelen en er voor te zorgen dat de natuurfunctie in de verwevinggebieden werd gevrijwaard. Na diverse overlegsessies lag uiteindelijk een protocol voor dat een belangrijk deel van de milderende maatregelen uit het plan-MER naar de praktijk toe vertaalde.

Nadat het plan-MER eind september 2008 ingediend werd, keurde de Dienst-MER het dossier op 9 december 2008 af. Een belangrijke reden hiervoor was dat dit protocol niet was toegevoegd. Naast enkele meer technische opmerkingen diende ook nog de opvolging van de (post)monitoring aangegeven te worden.

2.4 | Maaslands Agrarisch Centrum - Agropolis

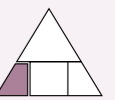
Aangezien eind 2008 het plan-MER nog altijd niet definitief goedgekeurd was en er dus nog altijd geen duidelijkheid was omtrent de haal-

baarheid van de nieuwe visie voor Kinrooi, werden er in het werkjaar 2008 binnen het comité geen verdere stappen ondernomen in dit dossier.

2.5 | Beheer en onderhoud

Het Herstructureringscomité heeft in de diverse grindwinningsgebieden bijzonder veel inspanningen geleverd om, in samenspraak met alle betrokken partijen, een goede herinrichting te realiseren. Vanuit de bezorgdheid dat de beoogde nabestemmingen na herinrichting ook effectief gevaloriseerd zullen worden, werd in het verleden meermaals het latere beheer en onderhoud ter sprake gebracht. Hoewel de decretale taak van het comité stopt met het realiseren van de beoogde herinrichting besliste het comité eind 2007, vanuit haar bezorgdheid omtrent valorisatie van de gerealiseerde plannen, een eerste verkennend gesprek te organiseren aangaande het latere beheer en onderhoud. Naast de eigenaars (i.c. de vier grindgemeenten, het Sectorfonds voor de exploitanten en de

II. WERKING COMITES

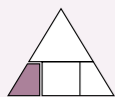
POM-Limburg) werden ook de provincie Limburg, het Regionaal Landschap Kempen en Maasland (RLKM) en een vertegenwoordiging van de landbouworganisaties uitgenodigd.

Dit overleg vond plaats op 7 januari 2008. Hier bleek dat uiteindelijk de gemeenten de belangrijkste eigenaars van de grindwinningsgebieden zullen worden en dat, middels de structuurvisie, ook de ruimtelijke uitgangspunten van het comité gekend zijn. Vanuit de provincie werd in 2005 het project Maasvallei opgestart waarbij het RLKM en Toerisme Limburg een geïntegreerde visie voor de Maasvallei ontwikkelden waarbinnen natuur, natuurontwikkeling en toerisme en recreatie hand in hand kunnen gaan. Aan de hand van de visie uit dit project Maasvallei werd reeds een **charter omtrent beheer en onderhoud** uitgewerkt door RLKM en voorgelegd aan de betrokken gemeenten. Dit charter werd voornamelijk geschreven vanuit de invalshoek natuurbeheer. De gemeenten konden zich deels vinden in dit charter maar hadden wel nog opmerkingen omtrent de autonomie van de gemeenten en het statuut van de gebieden op lange termijn, wanneer deze in beheer worden gegeven aan natuurverenigingen. Voorts vroeg men zich af hoe men de twee, vanuit toeristisch oogpunt belangrijke, bestaande bestuursstructuren, welke zich toch ook bezig houden met beheer van de gebieden (*Marec en De Wissen*), dacht in te passen in het grotere geheel. Algemeen werd geconcludeerd dat, aangezien binnen het project Maasvisie reeds

een globale, allesomvattende visie omtrent beheer en onderhoud voorligt, het logisch lijkt om van daaruit verder te werken. Hierbij zullen uiteindelijk, wat betreft het beheer, de eigenaars (i.c. de gemeenten), het laatste woord hebben. Gezien het RLKM de drijvende kracht is achter voormeld charter werd besloten dat deze instantie verder het voortouw zal nemen in verband met het beheer en onderhoud van de gebieden en dit binnen het ruimer kader van het project Maasvallei. Gezien het comité hierin geen decretale taak heeft, nam het Herstructureringscomité in deze geen formele beslissingen.

In juli 2008 werd gemeld dat de Kleizone, welke behoudens een nog te verwijderen gronddepot volledig is afgewerkt maar nog niet is uitgerust, wel erg begint te verwilderen. De T.V. Rekin, als eigenaar van het merendeel van dit gebied, wil de Kleizone dan ook overdragen aan het Limburgs Landschap, dat vervolgens zal instaan voor het verder beheer en onderhoud van dit gebied. De gemeente Kinrooi, als eigenaar van enkele kleinere percelen in het gebied, gaat akkoord met deze overdracht. In zoverre de belangen

van het Herstructureringscomité niet in het gedrang komen (m.a.w. zolang het comité haar decretale taak kan uitvoeren en het uitrusten ongehinderd kan gebeuren) kan het comité geen bezwaar maken tegen een dergelijke overdracht.

In 2008 werden herhaalde malen meer specifieke problemen aangekaart, gaande van het verwilderen van de afgewerkte, maar nog niet uitgeruste, terreinen tot het ruimen van zwerfvuil. Telkens stootte men op de decretale afbakening van de taken van dit comité. De spontane groenontwikkeling zal geëvalueerd worden bij voorlopige en definitieve aanvaarding van de gebieden. Op dat ogenblik dienen immers de terreinen aangeleverd conform de voorliggende stedenbouwkundige vergunningen. In zoverre onderhoudswerken voorzien werden in de dossiers van het uitrusten, zal ook dit opgevolgd worden door het comité. Alle verdere onderhoudstaken belangen voornamelijk de eigenaars van de terreinen aan.

2.6 | Herziening kostenramingen

Op 8 september 2008 werd de voorliggende kostenraming bevestigd en de bijhorende 'uitgavenbegroting Herstructureringscomité voor het uitrusten voor de jaren 2008-2011' goedgekeurd. De kostenraming is een loutere indexering naar prijspeil december 2007 van de reeds sinds 1998 voorliggende en goedgekeurde kostenramingen, waarbij alle wijzigingen werden verwerkt die intussen binnen dit comité werden goedgekeurd. Bij de uitgavenbegroting voor het uitrusten had men wel enige reserve bij de vooropgestelde einddatum van 2008.

In oktober 2008 werd een geactualiseerde uitgavenbegroting voor het uitrusten, waarbij een meer reëel tijdschema werd gehanteerd, behandeld en goedgekeurd. De vroegere planningshorizont van 2011 is niet langer reëel daar in een aantal gebieden het afwerken pas beëindigd zal zijn eind 2011, terwijl dit voor Kinrooi nu reeds door het Sectorfonds wordt ingepland tot eind 2012. Omdat het uitrusten pas kan opstarten één jaar na beëindiging van het afwerken (met name: na definitieve aanvaarding) werd de planninghorizont verschoven naar 2014. Behoudens het voorziene groenonderhoud in enkele gebieden zal, indien alles meezit, het uitrusten tegen eind 2014 beëindigd kunnen zijn. Deze nieuwe uitgavenbegroting voor het uitrusten 2008-2014 zal officieel aangekaart wor-

den bij het Grindcomité zodat dit comité deze nieuwe planninghorizont bij een eerstvolgende beslissing hieromtrent (in 2009) kan behandelen.

2.7 | Grindwinningsgebied Kleizone – Kinrooi

Behoudens het verwijderen van een aantal depots, welke verwerkt zullen worden in de nabestemming van Boterakker en Maasweg, is de Kleizone volledig afgewerkt. In oktober 2007 werd een eerste deelgebied, waar zich alle uitrustingswerken situeren, voorlopig opgeleverd.

Om het uitrusten zo snel mogelijk, aansluitend op de definitieve aanvaarding van dit deelgebied, te kunnen opstarten werd de hiertoe noodzakelijke aanpassing van het uitvoeringsdossier in februari 2008 behandeld. Het bestaande dossier dateert immers van 1998 en is op allerlei punten niet meer up-to-date. In 1998 was er nog geen sprake van een opsplitsing van de herinrichtingswerken in afwerken en uitrusten. Ook de wetgeving betreffende bijvoorbeeld veiligheidcoördinatie is sindsdien ingrijpend gewijzigd Voor de opmaak van een up-to-date, aanbestedingsklaar uitvoeringsdossier zal dan ook een nieuwe studieopdracht uitgeschreven moeten worden.

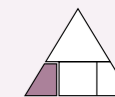
Een belangrijk element vormde het inmiddels gewijzigd standpunt omtrent de destijds voorziene (en ook vergunde) uitrustingselementen. Reeds eind 2006 werd binnen het comité voorgesteld om, van zodra binnen het project Maasvallei concrete voorstellen voorliggen, het uitrusten in de valleigrindwinningsgebieden te toetsen aan de ideeën die hieromtrent leven binnen dit project.

In februari 2008 werd dit standpunt nogmaals bevestigd. Gezien de stand van zaken in het project Maasvallei, waar een uitgewerkt dossier met aanbestedingsklare uitrustingselementen verwacht wordt tegen einde 2008, besliste het comité om vooralsnog te wachten op dit dossier alvorens een studieopdracht tot opmaak van een nieuw uitvoeringsdossier voor het uitrusten uit te schrijven.

2.8 | Grindwinningsgebied Boterakker – Kinrooi

Ook in 2008 kwam er geen uitsluitel over de haalbaarheid van de nieuwe visie zodat geen opdracht kon worden uitgeschreven voor de opmaak van de nog nodige bouw- en uitvoeringsdossiers.

II. WERKING COMITES

Wel werd het afwerken van het (voor beide visies) overlappend deel verder gezet. Zo werden begin 2008 de opspuitwerken in het landbouwgebied opgestart. Juist omdat nog steeds niet duidelijk was welke visie uiteindelijk uitgevoerd zal worden, drongen zich een aantal beslissingen op.

- De gemeente Kinrooi vroeg om in de grondbalans ook rekening te houden met de plannen van de gemeente. Om het door de gemeente gewenste agrarisch projectgebied te kunnen realiseren zal omwille van de gewenste infrastructuur een 10-tal ha hoger moeten opgevuld worden dan thans voorzien. Hiervoor is extra dekgrond nodig. Omdat in de nieuwe visie, waaraan dit agrarisch project gelinkt is, al snel ca. 30 ha minder wordt aangevuld, zal dit in principe geen probleem zijn. Het comité stemde er in februari 2008 mee in om, bij controle van de

grondbalans, ook de vraagstelling van de gemeente Kinrooi mee te bewaken, zodat voorlopig alle gekende denkplannen betreffende herinrichting open blijven.

- Om aan de kwaliteitseisen omtrent zetting en draagvermogen te kunnen voldoen, voorziet het Sectorfonds, onder aan te leggen wegen en paden, geen aanvulling met dekgronden en teelaarde boven op het opgespoten zandlichaam maar wel een verdere ophoging met zand. Voor Boterakker is echter het destijds door het comité voorziene uitrusten niet vergund. Bovendien liggen momenteel nog twee mogelijke plannen voor. Omdat het Sectorfonds, bij uitvoering op het terrein, geconfronteerd wordt met de vraag welk plan men dient te volgen, besliste het comité op 2 juni 2008 dat het afwerken van het zuidelijk deel van Boterakker moet uitgaan van de wegeninfrastructuur zoals ingetekend in het oude, qua grondbalans, vergunde plan. Indien later, bij opmaak van het stedenbouwkundig aanvraagdossier voor het uitrusten (hetzij voor de oude, hetzij voor de nieuwe visie), rekening wordt gehouden met deze uitgezette infrastructuur, heeft men geen extra kosten voor het opnieuw wijzigen van de reeds gerealiseerde grondbalans.

2.9 | Grindwinningsgebied Maasweg – Kinrooi

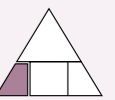
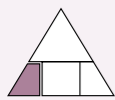
Het (voor beide visies) overlappend deel van de zuidelijke oeverzone werd in de eerste helft van 2008 verder afgewerkt en in juni 2008, samen met het nieuwe dijktracé, voorlopig aanvaard.

2.10 | Grindwinningsgebied Heerenlaak – Maaseik

Het gebied werd in 2007 volledig afgewerkt en definitief aanvaard, waarna een aanvang werd gemaakt met de uitrustingswerken.

2.10.1 | Bouw- en uitvoeringsdossiers: aanbesteding uitrusten (fase I-V)

Eind 2007 waren de uitrustingswerken beëindigd en op 14 januari 2008 vond de voorlopige oplevering plaats. De werken lastens het comité werden uitgevoerd binnen het goedgekeurde budget. Er bleef nog voldoende reserve om het groenonderhoud, dat voorzien is voor een periode van 3 jaar na voorlopige oplevering, te kunnen uitvoeren binnen dit budget.

In 2008 werden, conform de bepalingen van het bestek, de nodige onderhoudswerken uitgevoerd: ruimen zwerfvuil, maaien van het terrein, verzorging en inboet van de beplanting.

2.10.2 | Extra uitrustingselementen

Na voorlopige oplevering van het uitrusten bleek dat er nog een aantal extra uitrustingselementen, buiten de bepalingen van het aanbestede bestek om, uitgevoerd diende te worden.

Loopsteiger over bestaande doorvoerbuï

Tijdens het afwerken werd een doorvoerbuï gerealiseerd onder de nieuwe Heerenlaakweg en de nieuwe bedding van de Bosbeek door. Via deze buï kon het water van de Bosbeek, zolang de nieuwe monding niet was gerealiseerd, vanuit de visplas afgevoerd worden naar de grote waterplas ten oosten van de nieuwe Heerenlaakweg die rechtstreeks in verbinding staat met de Maas. Boven op de buï werd, ter markering van de buï en voor het onderhoud ervan, een staketsel voorzien.

Reeds in 2007 werd beslist om de buï als permanente toestand te behouden en boven op het bestaande staketsel een loopsteiger te voor-

II. WERKING COMITES

zien. De nodige vergunning werd nog in 2007 verleend. Omdat de loopsteiger niet paste binnen het aanbestede bestek van het uitrusten werd in januari 2008 bij 4 firma's prijs gevraagd voor levering en plaatsing van deze loopsteiger. Na prijsonderzoek en goedkeuring van Inspectie van Financiën (IF), besliste het comité in juli 2008 deze opdracht toe te wijzen aan de laagste regelmatige inschrijver. Na goedkeuring van de minister werd deze opdracht in november 2008 toegewezen. Eind 2008 was deze opdracht nog niet uitgevoerd.

Extra bolders en slagboom

In maart 2008 bleek dat er geen bolders voorzien waren op de steiger bij de slipway terwijl er, uit veiligheidsoverwegingen, best ook een slagboom werd geplaatst op de toegang naar de slipway. Omdat deze elementen niet voorzien waren in het bestek en de uitrustingswerken inmiddels opgeleverd waren, besliste het comité voor beide elementen de onderhandelingsprocedure te volgen. Voor de beide opdrachten, leveren en plaatsen van 54 bolders enerzijds en leveren en plaatsen van een manuele slagboom anderzijds, werden diverse firma's aangeschreven. Na prijsonderzoek en goedkeuring van IF, besliste het comité in juli 2008 deze opdrachten toe te wijzen aan de laagste regelmatige inschrijvers. Na goedkeuring door de minister werden deze opdrachten in november 2008 toegewezen. Eind 2008 waren ze nog niet uitgevoerd.

Herstel uitspoelingen aan de Bosbeek

In het voorjaar 2008 werden, na een hoogwater van de Maas, uitspoelingen vastgesteld aan het voetgangersbruggetje in het noorden van het gebied en aan de instroom van de Bosbeek in de visplas. Binnen het aanbestede bestek werden de nodige herstellingen uitgevoerd zodat het pad op korte termijn terug vlot toegankelijk werd.

Het studie bureau werkte voorts een verbetering van het oorspronkelijk plan uit waarbij zich niet na elk hoogwater nieuwe herstellingen zouden opdringen. Daar de uitvoering hiervan niet meer paste binnen de aanname en het comité een, op langere termijn, meer duurzame oplossing wenste te realiseren, besliste het comité in juli 2008 om hiervoor een onderhandelingsprocedure op te starten.

Nadat in oktober 2008 de eigenaars van het gebied (*stad Maaseik*) en

van de Bosbeek (VMM – Afd. Operationeel Waterbeheer, tevens verstrekker van de machtiging voor uitvoering van werken aan de Bosbeek) zich akkoord verklaarden met deze werken werd prijs gevraagd bij diverse firma's. Twee firma's dienden een prijsofferte in. Per eind 2008 waren deze werken nog niet toegewezen.

2.11 | Grindwinningsgebied Bichterweert-Meerheuvel – Dilsen-Stokkem

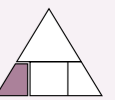
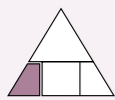
Eind 2008 was de ontginning beëindigd. Het noord-oostelijk deel van Bichterweert werd, met het oog op de hier voorziene werken door nv De Scheepvaart, in juni 2008 versneld opgeleverd en definitief aanvaard. Voorts werd in 2008 op het terrein verder voortgang gemaakt met het afwerken.

Wat betreft het uitrusten waren in 2008 volgende elementen aan de orde.

2.11.1 | Uitrusten

Het uitvoeringsdossier voor het uitrusten dateert van 2004. Medio 2008 werd dan ook in het comité aangekaart of er inmiddels bij de betreffende betrokken partijen geen gewijzigde visies voorliggen omtrent hetgeen uiteindelijk in dit gebied mogelijk zou kunnen zijn. Indien bijvoorbeeld bij VMW de waterwinning in Meerheuvel niet langer aan de orde zou zijn, zou men zich kunnen buigen over andere ontwikkelingsperspectieven. De Meerheuvel is immers de enige grote plas in de Maasvallei die binnendijs gelegen is zodat hij enorme potenties heeft vanuit toeristisch-recreatief oogpunt. Na navraag hieromtrent bleek eind september 2008 dat VMW deze plas nog steeds als waterwinning wil exploiteren, hoewel hierbij wel een aantal zachte recreatievormen (*wandelen,*

fietsen op winterdijk, vliegvisserij, zachte waterrecreatie zoals roeien, kajak, zeilen ...) toegelaten kunnen worden.

Hierop werd eind 2008 binnen het comité de bezorgdheid uitgesproken dat, bij verdere exploitatie als waterwinning door VMW, het comité vanuit haar herinrichtingsvisie, toch ook een aantal randvoorwaarden zou moeten kunnen formuleren i.f.v. het verdere (recreatief) gebruik van dit gebied. Aangezien het comité hierin geen decretale taak heeft, zal vanuit de provincie hieromtrent een overleg met VMW en de eigenaar (POM-Limburg) georganiseerd worden waarbij ook het comité betrokken zal worden om haar standpunt mee te ondersteunen.

2.11.2 | Opkweken zwarte populieren

Nadat eind 2006 aan de boomkwekerij Van De Vijver opdracht was gegeven tot het opkweken van 1000 stuks zwarte populieren werden de benodigde stekken in het voorjaar 2007 aangeplant. Het contract liep over een periode van 2 jaar zodat het plantmateriaal in het seizoen 2008-2009 zou moeten worden aangeleverd. Uit plaatsbezoek bij de boomkweker

eind 2008 bleek dat een verlenging van de opkweektermijn tot eind 2009 op zich geen probleem vormt. Het terrein waar de populieren dienen aangeplant is grotendeels afgewerkt maar nog niet voorlopig aanvaard. Het Sectorfonds meldde eind november 2008 dat men geen probleem had met deze aanplanting, ook als het terrein niet voorlopig opgeleverd en definitief aanvaard zou zijn.

Om deze aanplant op korte termijn te kunnen realiseren moet het bestaande uitvoeringsdossier voor het uitrusten, opgemaakt door Aeolus (thans Arcadis Belgium), herwerkt worden zodat de beplantingswerken en de overige uitrustingsvoorzieningen geschied in tijd uitgevoerd kunnen worden. De aanplant van de populieren kan dan mogelijk wel in het najaar 2009, na het doorlopen van de nodige procedures, gerealiseerd worden. Maar voor de overige uitrustingsselementen is dit, gezien de stand van zaken op

II. WERKING COMITES

het terrein, niet het geval. Aangezien het studiebureau hiermee akkoord ging (mits latere terugkoppeling), besliste het comité eind 2008 om het bestaande bestek voor het uitrusten zelf aan te passen en op te splitsen in twee deelbestekken.

2.11.3 | Bouw – en uitvoeringsdossier: uitwerken uitzichtpunt

Het stedenbouwkundige aanvraagdossier voor de bouw van het uitzichtpunt werd in december 2007 ingediend. In april 2008 vroeg R-O Limburg om een bijkomende motivering betreffende de afmetingen van het uitzichtpunt en de inplanting. Men vroeg zich af of het comité zich bewust was van de monumentale omvang van het massief. Het comité bevestigde hierop dat juist dit één van de uitgangspunten van het studiebureau was: dit massief dient zich als landmark te positioneren in het landschap. Na het overmaken van de aanvullende motivering werd op 23 juli 2008 de stedenbouwkundige vergunning afgeleverd. In navolging hiervan werd in oktober 2008 de overdracht van het uitvoeringsrecht van de stedenbouwkundige vergunning voor het afwerken aangepast en eind 2008 werd aan het studiebureau gevraagd het bijhorende uitvoeringsdossier op te maken.

2.11.4 | Spotters (zie punt 2.12.3)

2.12 | Grindwinningsgebied Negenoord – Dilsen-Stokkem

2.12.1 | Bouw – en uitvoeringsdossier

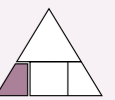
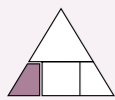
Voor de globale herinrichting van het gebied liggen de nodige vergunningen voor. Alleen voor enkele meer specifieke inrichtingselementen moeten nog bijkomende dossiers uitgewerkt worden.

Omtrent het dossier voor de voetgangersbrug (zie punt 2.12.2) meldde de stad Dilsen-Stokkem medio 2008 dat zij deze brug niet langer wenselijk acht. Wél heeft de stad een aantal andere ideeën qua herinrichting dan wat thans binnen het comité voorligt. De vergunning dateert reeds van 2005 en inmiddels zijn er toch wel een aantal interessante, nieuwe ontwikkelingen. Na bijkomend overleg werd in oktober 2008 een eerste voorontwerp van de nieuwe herinrichtingsvisie van de stad voorgesteld. In deze nieuwe visie, genaamd 'Maaspark Negenoord', vormt het Maaslandschap het belangrijkste aandachtspunt. Hierop worden een aantal elementen geënt zoals een ecocamping, een zandstrand, een drijvend podium, een aanlegsteiger voor kajaks, een uitkijktoren ... Enkele andere elementen zoals de wissenvelden en het labyrint, zijn niet langer wenselijk.

Een belangrijk pijnpunt in voorliggend voorstel be-

II. WERKING COMITES

38

trof de ingrijpende wijzigingen in de grondschotel. Het comité heeft hierin niet meer veel ruimte. Vooreerst is er de Overeenkomst met Sectorfonds omtrent de grondschotel. Voorts is deze grondschotel intussen ook al grotendeels gerealiseerd. Ook zal de nieuwe visie getoetst moeten worden op haalbaarheid; in hoeverre is e.e.a uitvoerbaar binnen de voorliggende vergunning, waarvoor is een nieuwe vergunning nodig, is alles vergunbaar binnen het vigerende geestplan of is er voor sommige elementen een RUP nodig? Zo ja, wie gaat dit RUP dan laten maken? Tot slot zal ook nog, indien het comité in deze nieuwe visie meegaat, een nieuwe studieopdracht uitgeschreven moeten worden terwijl ook zal moeten onderzocht worden hoe men met de bestaande, nog steeds lopende studieopdracht kan omgaan.

In december 2008 werd het door de stad aangepast voorontwerp van de visie 'Maaspark Negenoord' voorgelegd. Hierin werd een eerste poging gedaan om deze visie af te stemmen op de vergunde grondschotel. Ook nu bleef nog steeds een relatief groot grondverzet nodig, zoals voor de schaatsvijver welke een meer organische vorm kreeg. Ook bleven er nog steeds enkele vragen omtrent visie, wenselijkheid en/of haalbaarheid van een aantal voorgestelde inrichtingselementen. Uiteindelijk werd voorgesteld dat vanuit toerisme een vergadering belegd zou worden met alle betrokken partijen om een eenduidige visie uit te werken met uitklaring van alle pijnpunten.

2.12.2 | Voetgangersbrug

In het herinrichtingsplan van Negenoord was een voetgangersbrug voorzien over de Oude Maas ter hoogte van het centrum De Wissen. Medio 2007 bleek dat het dep. Mobiliteit en Openbare Werken, afd. Metaalstructuren (dep. MOW) het technisch gedeelte van het voor deze brug benodigde bouw- en uitvoeringsdossier wilde uitwerken. Gezien de erg grote overspanning (>100 m), werd eerst onderzocht of de realisatie van de brug, zowel technisch als financieel, een haalbare kaart was.

Na de nodige opmetingen lag eind maart 2008 het advies van het dep. MOW voor. Bij bespreking hiervan in het comité bleek dat er toch ernstige bedenkingen waren bij deze brug. De geraamde kostprijs van 1 à 1,3 miljoen euro (incl. BTW) leek, in afweging tot de eventuele meerwaarde van de brug, niet reëel. Mogelijk kon dit geld beter aangewend worden voor andere werken die de toegankelijkheid en attractiviteit van het gebied zouden verhogen. Daarom werd aan de stad Dilsen-Stokkem, als eigenaar van het gebied, gevraagd om een standpunt in te nemen over de brug en om desgevallend, indien deze niet langer gewenst was, een zinvol alternatief voor te stellen.

In april 2008 bleek dat de stad deze brug niet langer wenste. De stad vroeg om de beschikbare financiële middelen aan te wenden voor alternatieve investeringen op het vlak van recreatie, optimalisatie van de bestaande infrastructuur, beheer van het buitengebied en bewandelbaarheid van het gebied. Na behandeling van dit standpunt in juni 2008 werd voorlopig geen verdere energie gestoken in het dossier van de voetgangersbrug. Wel werd de aandacht toegespitst op de verdere herinrichtingvoorstellen van de stad (zie punt 2.12.1).

2.12.3 | Spotters

Eind 2006 verleende de minister goedkeuring voor de plaatsing van 4 spotters (periscopen) met audiovisuele invulling: 3 in Negenoord en 1 in Bichterweert-Meerheuvel. Om over de ruimere regio heen een uniform product aan te bieden zouden gelijkaardige spotters aangeschaft worden als deze welke Toerisme Limburg voorzag. Voor het technische aspect zou het comité zich daarom richten naar de specificaties van Toerisme Limburg. Er werd dan ook gewacht met het opstellen van de bestekken tot het comité kon beschikken over de meest recente gegevens van Toerisme Limburg.

Begin 2008 lagen deze gegevens voor en in maart 2008 werden de bestekken voor 'aankoop en de plaatsing van de 4 spotters' enerzijds en voor 'multimediale invulling voor deze spotters' anderzijds besproken binnen het comité en voor adviesverlening overgemaakt aan IF. Na negatief advies van IF werden de bestekken in september nogmaals bijgestuurd en uiteindelijk gaf IF eind 2008 voor beide bestekken (mits nog een aantal opmerkingen zouden worden verwerkt) gunstig advies. Vóór gunning van de opdrachten moet de stedenbouwkundige vergunning nog worden verleend en het protocol, dat de eigendomsoverdracht naar de stad Dilsen-Stokkem en het recht van opstal van de eigenaar van de terreinen waarop de spotters komen te staan (nu De Scheepvaart) regelt, nog worden ondertekend. Dit protocol werd in oktober in het comité behandeld en reeds principiële goedgekeurd door de andere partijen, maar eind 2008 lag een ondertekende versie nog niet voor.

2.12.4 | Wedstrijdofferteaanvraag voor de uitkijktorens

In het uitvoeringsdossier voor het uitrusten werden 2 standaardtorens, zoals verkrijgbaar in de handel, voorzien. Het comité was van oordeel dat een meer bijzonder ontwerp, afwijkend van het alledaagse, een meerwaarde zou vormen voor de attractieve beleving van het gebied. Reeds in 2006 besliste het comité om de uitkijktorens te schrappen in het bestek voor het uitrusten en hiervoor een aparte wedstrijd uit te schrijven. De principes van deze opdracht werden nog eind 2006 door het comité goedgekeurd en overgemaakt ter goedkeuring door de minister.

Na herhaald ongunstig advies vanwege IF werd begin 2008 de opdracht 'Ontwerp en realisatie van 2 uitkijktorens' nogmaals herschreven rekening houdend met alle tot op dat moment gemaakte opmerkingen van

IF. Ook dit dossier werd negatief geadviseerd door IF. In september 2008 werden de opmerkingen die leidden tot dit negatief advies besproken. Uiteindelijk werd gevreesd dat men, indien men tegemoet kwam aan alle gemaakte opmerkingen, het beoogde doel van de wedstrijdformule zou voorbij schieten. Het comité besliste dan ook om de procedure van de wedstrijd-offerteaanvraag voorlopig op te schorten en na te gaan of men een geschikt, bestaand ontwerp kan vinden ter realisatie in Negenoord. Eind 2008 werd hier nog geen concrete invulling aan gegeven.

2.12.5 | In- en uitlaatconstructie van nv De Scheepvaart

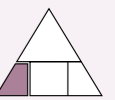
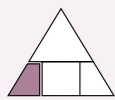
In 2006 besliste het comité, met het oog op een optimale valorisatie van de geplande herinrichtingswerken, tot medefinanciering van de in- en uitlaatconstructie van nv De Scheepvaart. Deze financiering werd gelinkt aan een aantal expliciete posten m.b.t. het afsluiten en het educatief medegebruik. Medio 2006 verleende de minister goedkeuring voor deze medefinanciering.

Tot op heden werd door nv De Scheepvaart nog geen aanbestedingsdossier voor deze constructie uitgewerkt zodat in het werkjaar 2008 dit dossier niet aan de orde was binnen het comité.

2.13 | Grindwinningsgebied Mechelse Heide Noord – Maasmechelen

De situatie op het terrein bleef ongewijzigd t.o.v. de situatie eind 2007. In het aanvraagdossier voor G2 (zie punt 2.16) werd de zone van de geologische wand, die immers zal verdwijnen bij ontgrinding van G2, opgenomen terwijl werd aangegeven dat ook het uitrusten van Mechelse Heide Noord zal worden afgestemd op de huisstijl van het Nationaal Park Hoge Kempen (NPHK).

39

II. WERKING COMITES

2.14 | Grindwinningsgebied Mechelse Heide Zuid (groeve LBU) – Maasmechelen

Dit gebied werd in september 2006 definitief aanvaard. Hoewel in 2008 werd geconstateerd dat er in een beperkte zone opnieuw grind gewonnen was en het terrein niet was hersteld conform de stedenbouwkundige vergunning, werd uiteindelijk het gebied behouden als zijnde definitief aanvaard daar de houder van de verdere milieuvergunning van dit gebied zich akkoord verklaarde met de bestaande toestand op het terrein en ook de eigenaar van het gebied (*tevens houder van de stedenbouwkundige vergunning*) geen bezwaren hieromtrent formuleerde (*zie punt 2.2.2*).

40 Omdat geen uitrusting werd voorzien, zijn hiermee alle verplichtingen terugwijsbaar naar het grinddecreet voldaan.

2.15 | Berggrinduitbreidingsgebieden G1 – Maasmechelen

Eind 2007 werd de stedenbouwkundige vergunning betreffende de wijziging van het herinrichtingsplan op tussenreliëf verleend. Omdat alle gronden, vrijkomend bij ontgrinding, nu verwerkt werden binnen de begrenzing van G1 zelf, verviel het vroeger voorziene gronddepot in Mechelse Heide Zuid. Het rasterplan met bijhorende tabel werd dienovereenkomstig aangepast en in februari 2008 door het comité goedgekeurd. In juni 2008 werd, na uitsluiting van een randzone, het gebied voorlopig opgeleverd en versneld definitief aanvaard (*zie punt 2.2.2*).

Omdat geen uitrusting werd voorzien, zijn hiermee alle verplichtingen terugwijsbaar naar het grinddecreet voldaan.

2.16 | Berggrinduitbreidingsgebieden G2 – Maasmechelen

Begin 2008 bleek dat de grindexploitanten een milieuvergunning hadden aangevraagd voor exploitatie van G2. Omdat er nu uitsluit was omtrent de door de exploitanten beoogde ontgrinding, besliste het comité, ingaand op de vraag van de exploitanten, om het stedenbouwkundige aanvraagdossier te laten uitwerken. Qua uitrusten sluit dit gebied aan op Mechelse Heide Noord waar beslist werd tot een invulling van het uitrusten conform de huisstijl van het NPHK (*mits dit past binnen de goedgekeurde kostenraming voor dit gebied*).

Het studie bureau Arcadis Gedas diende, namens het comité, bij ANB een aanvraagdossier in voor het verkrijgen van een ontheffing voor het verbod op ontbossing. Begin april werd dit dossier volledig en ontvankelijk verklaard en op 11 augustus 2008 werd de ontheffing verleend.

In juli 2008 lag het uitgewerkte stedenbouwkundig aanvraagdossier voor:

De geologische wand en de bestaande ontsluitingsweg in Mechelse Heide Noord worden opgenomen in de ontgrinding- en herinrichtingfase van G2. De aanvraag voorziet een ontginning tot onderkant grindpakket waarbij eventueel een klein deel van het onderliggende zand ontgonnen kan worden voor re-

alisatie van de substraatlagen. De herinrichting gebeurt met gesloten grondbalans over G2 en Mechelse Heide Noord samen. Omdat nog niet duidelijk is of voor het perceel van NMBS de milieuvergunning voor ontginning zal voorliggen, wordt dit perceel wel ingetekend als zijnde te ontginnen en te herstructureren, maar er wordt expliciet vermeld dat desgevallend (*indien uiteindelijk de milieuvergunning niet voorligt*) dit perceel niet ontgonnen zal worden waarbij het herinrichtingreliëf dienovereenkomstig lichtjes zal wijzigen.

Het plan vormt een geheel met het vergunde plan voor Mechelse Heide Noord. Het boswandelpad in Mechelse Heide Noord wordt ongewijzigd behouden. Er wordt een extra lus toegevoegd die G2 ontsluit. Conform de beslissing van het comité van februari 2007 zullen de voorziene uitrustings-elementen in beide groeves uitgevoerd worden volgens de huisstijl van het NPHK.

Behoudens enkele technische aanpassingen werd het dossier goedgekeurd. Omtrent het al of niet verwerken van wortels in het afwerken werd advies gevraagd bij Geotechniek. Op het negatief advies van deze dienst werd door het Sectorfonds gerepliceerd dat men in het verleden altijd de wortels verwerkte in de taluds en dat dit nog nooit tot problemen heeft geleid. Hierop besliste het comité in september 2008 de volledige verantwoordelijkheid omtrent het eventueel verwerken van wortels in de taluds van het afwerken bij het Sectorfonds te leggen dat immers gehouden is te voldoen aan de kwaliteitsrichtlijnen zoals toegevoegd bij de Overeenkomst.

Aangezien ook het Sectorfonds akkoord ging met dit dossier wat betreft alle aspecten van het afwerken, werd begin september het aanvraagdossier ingediend bij R-O Limburg. Eind 2008 was de vergunning nog niet verleend.

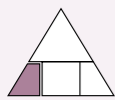
2.17 | Berggrinduitbreidingsgebieden G3 – Maasmechelen

2.17.1 | Bouw- en uitvoeringsdossier

Eind 2006 werd de stedenbouwkundige vergunning voor de grindwinning en herstructurering van G3 afgeleverd. In deze vergunning werden, middels een overname van het door ANB geformuleerde advies, een hele reeks voorwaarden ingeschreven. Uiteindelijk bleek op het terrein e.e.a. niet haalbaar en de exploitanten vroegen om deze voorwaarden te laten wijzigen.

Ook ANB had inmiddels nieuwe inzichten omtrent realisatie van de gewenste natuurdoeltypen; in die mate zelfs dat de door hen zelf opgelegde voorwaarde omtrent het strikt naleven van het substratenplan en de substraatsamenstellingen niet langer gewenst was. Naast de hiertoe noodzakelijke wijzigingen in de voorwaarden en de gewenste wijziging van de opgelegde eindtermijnen, werd ook gevraagd om de realisatie van het eindreliëf te voorzien met sluitende grondbalans binnen de ganse milieuvergunningtechnische eenheid (*Mechelse Heide Zuid + G1 + G3*) i.p.v. binnen G3 alleen, waarbij in het substratenplan voor G3 een aanzienlijke hoeveelheid grond verwerkt zou worden afkomstig uit Mechelse Heide Zuid. Het vergunde eindreliëf bleef grotendeels behouden. Alleen werden de poelen en de plaatselijke depressies geschrapt terwijl de tussenwal op de rand met Mechelse Heide Zuid verschoof tot buiten het gebied G3.

42

Alle noodzakelijke wijzigingen in het uitvoeringsdossier (vnl. substraatplan en wijziging plangrens) en het volledige aanvraagdossier zullen door het studie bureau, in opdracht van de exploitanten, uitgewerkt worden.

Na bespreking besliste het comité in februari 2008 de door de exploitanten gevraagde regularisatie aan te vragen. Wel diende vóór de aanvraag een schriftelijke bevestiging van de vergunninghouder voor de kwartszandwinning in Mechelse Heide Zuid voor te liggen waaruit blijkt dat deze akkoord gaat met dit nieuwe aanvraagdossier en alle hieraan gekoppelde implicaties omtrent het verwerken van gronden vanuit Mechelse Heide Zuid ter realisatie van het eindreliëf in de groeve G3. Op 20 maart 2008 werd deze akkoordverklaring ontvangen, waarna het nieuwe aanvraagdossier werd ingediend bij R-O Limburg. Eind 2008 lag nog geen nieuwe vergunning voor.

2.18 | Communicatie

Op 16 juni 2005 werd de studieopdracht betreffende de externe communicatie gegund aan RCA. De uitvoering van de opdracht gebeurde door het plaatsen van deelbestellingen. Conform de bepalingen van het bestek, waar voor de duur van de opdracht een termijn van 3 jaar werd omschreven, verstreek op 16 juni 2008 de looptijd van deze communicatieopdracht. Op dat ogenblik waren 2 van de vroeger toegewezen informatievergaderingen nog niet georganiseerd. Nieuwe deelbestellingen

konden echter vanaf dat ogenblik niet meer middels voormelde opdracht bij RCA geplaatst worden. Het totale goedgekeurde budget voor communicatie bedroeg € 200 000 (excl. BTW). Hiervan werd slechts circa 1/3 toegewezen aan RCA.

In juni 2008 nam het comité kennis van het einde van de opdracht met RCA. Men zal trachten de nog toegewezen posten in de komende maanden te laten plaatsvinden. Aangezien de minister, bij goedkeuring van het totale budget voor externe communicatie, hiermee akkoord ging, zal het restant van dit destijds toegewezen budget, na onderhandeling met diverse partijen, aangewend worden voor specifieke communicatietaken die het comité op een bepaald moment wenst te laten uitvoeren.

In november werd door het Sectorfonds aangekaart dat het zeil van het infobord in de Kleizone zo verduurd was dat het werd verwijderd. Het comité besliste om bij diverse firma's prijs te vragen voor vervanging van dit zeil waarbij (indien de eigendomssituatie dat toelaat) dezelfde lay-out gebruikt zal worden als voor het oude zeil. Nadat in december de prijsoffertes voorlagen werd advies ingewonnen bij IF. Dit advies lag uiteraard eind 2008 nog niet voor.

2.19 | Verstrekte adviezen

2.19.1 | Milieuvergunningsaanvragen

Ook in 2008 vroeg de provincie Limburg het advies van het comité bij enkele aanvragen welke betrekking hadden op een grindwinningsgebied ressorterend onder het grinddecreet.

- Milieuvergunningsaanvraag voor Mechelse Heide Noord en de uitbreidingszone G2 door LBU N.V., Algri N.V. en Kiezelgroeve Varenberg N.V. (behandeld in april 2008)

Deze aanvraag betrof een uitbreiding van de in december 2005 verleende milieuvergunning die toen de overname van de milieuvergunning voor de Mechelse Heide Noord behelsde alsmede de uitbreiding van deze vergunning door toevoeging van 8 ha uit G2. Nu wordt de rest van G2 mee opgenomen, terwijl ook een verlenging van de termijnen wordt aangevraagd.

Het Herstructureringscomité had geen bezwaar mits de nabestemming wordt gerealiseerd conform de herinrichtingsplannen van het comité. Dit betekent o.a. dat strikt rekening dient gehouden met de voorwaarden en verplichtingen zoals opgelegd in

II. WERKING COMITES

de aan het comité afgeleverde stedenbouwkundige vergunningen, dat de kwaliteitsrichtlijnen gevolgd moeten worden en dat de ontginning enkel het grindpakket betreft en niet het onderliggend zand.

Het comité had wel nog vragen bij de afbakening van de aanvraag en het schrappen van de vergunning voor ontgrinding voor Mechelse Heide Noord, aangezien hier toch nog altijd een aantal resttonnen aanwezig waren.

- Milieuvergunningsaanvraag voor verandering van de vergunde witzandontginningen met fabrieken Berg en Mechelse Heide Zuid door SCR Sibelco (behandeld in september 2008).

Deze aanvraag betrof het samenvoegen van de milieuvergunning voor G1 met de basisvergunning van Sibelco, waarbij voor G1 een beperkte verlenging van de eindtermijn werd gevraagd zodat deze samenvalt met de eindtermijn van de lopende basisvergunning, evenals de stopzetting van de grindwinning (behoudens de grindwinning als neuvwinning in een randzone langsheen Mechelse Heide Zuid) en de stockage van dekgronden in dit gebied G1, terwijl tot slot ook de toevoeging van de zone "driehoek" in Mechelse Heide Zuid aan de reeds bestaande en vergunde zandontginning werd aangevraagd.

Het Herstructureringscomité had geen bezwaar onder voorbehoud dat de aangevraagde activiteiten niet strijdig zijn met het grinddecreet. De aangevraagde werkzaamheden, waaronder de verdere zandwinning in Mechelse Heide Zuid, mogen in geen geval de taakstelling van het comité tot herinrichting van de grindwinningsgebieden belemmeren en/of de gerealiseerde of nog te realiseren herinrichtingen beschadigen. Voor de zone aanpalend aan G3 vroeg het comité om de beschermstroken en -hellingen, zoals vastgelegd in de Vlarew-wetgeving, te respecteren. Voorts moet duidelijk uitgeklaard dat, bij het instellen van het aangevraagde vaste waterpeil voor Mechelse Heide Zuid, de herinrichtingvisie van het comité voor de groeves G2, G3 en Mechelse Heide Noord niet in het gedrang komt. Dit gewijzigde vaste waterpeil zal, indien men hier het beoogde natuurstreefbeeld wenst te bereiken, ook repercussies hebben op het in G1 voorziene bodempeil van de zones van de ondiepe waterpartij en de natte heide.

- Milieuvergunningsaanvraag betreffende de hernieuwing van milieuvergunning voor grindontginning Mechelse Heide – zone G3 door N.V. LBU, N.V. Algri, N.V. Kiezelgroeve Varenberg (behandeld in oktober 2008)

Deze aanvraag betrof in essentie de verlenging van de vergunde termijnen: voor de ontginning tot en met december 2009 en voor de realisatie van de nabestemming tot en met juni 2010.

Het Herstructureringscomité formuleerde een voorwaardelijk gunstig advies mits het in het voorjaar 2008 ingediende nieuwe stedenbouwkundige aanvraagdossier van het comité onverkort wordt vergund. Voorts diende uiteraard het herinrichtingsplan voor G3 van het comité strikt in acht genomen te worden. Tot slot vroeg het comité of – aangezien, bij het verkrijgen van de nieuwe stedenbouwkundige vergunning, het tekort in de grondbalans (dekgronden en wasslib) bij herinrichting van G3 zal worden aangevuld met gronden afkomstig uit Mechelse Heide Zuid – deze aanvoer van gronden van buiten G3 niet diende opgenomen in de voorliggende milieuvergunningsaanvraag.

Indien de nieuwe stedenbouwkundige vergunning niet wordt verleend

blijft de thans afgeleverde stedenbouwkundige vergunning van kracht en dient het advies van het comité, als houder van deze vergunning, dienovereenkomstig negatief te zijn.

2.19.2 | Stedenbouwkundige aanvragen

R-O Limburg vroeg in 2008 advies bij twee dossiers. Beide dossiers betroffen aanvragen van nv De Scheepvaart voor het uitvoeren van rivierkundige ingrepen in het rivierbed van de Gemeenschappelijke Maas.

Voor beide dossiers herhaalde het Herstructureringscomité het steeds door haar ingenomen standpunt dat bij alle geplande ingrepen in het rivierbed van de Maas (Grensmaas, Gemeenschappelijke Maas, ...) de decretale taakstelling van het comité tot herinrichting van de grindwinningsgebieden niet in het gedrang mag worden gebracht, de structuurvisie van het comité gerespecteerd moet worden en de door het comité goedgekeurde plannen overeind moeten blijven.

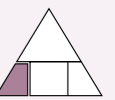
Specifiek voor de betreffende aanvragen werd dit advies nog aangevuld als volgt:

- stedenbouwkundig aanvraagdossier voor de Zuidelijke Sector (zone tussen Lanaken en Maasmechelen) (behandeld in juli 2008)

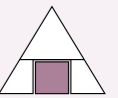
Vermits het plangebied van de aanvraag zich bevindt buiten de perimeter van het grinddecreet, en dus ook buiten de bevoegdheden van dit comité valt, sprak het Herstructureringscomité zich niet uit over de ingrepen zelf.

- stedenbouwkundig aanvraagdossier voor de Centrale Sector in Bichterweerd en Kogge Greend te Dilsen-Stokkem (behandeld in oktober 2008)

Daar de ingrepen gepland zijn in een gebied waar ook het comité nog een herinrichtingstaak heeft, formuleerde het comité enkele bijkomende voorwaarden betreffende timing en afstemming van de geplande ingrepen op het uitrusten, terwijl nv De Scheepvaart ook de nodige garanties moet geven dat de door het comité geplande werken ongehinderd – desgevallend, ook nog na realisatie van de ingrepen van nv De Scheepvaart – kunnen uitgevoerd worden.

43

II. WERKING COMITES

3 | Sociaal comité

Het sociaal comité neemt, in het kader van het in artikel 9, 6° van het grinddecreet bedoelde beleidsplan, de sociale begeleidingsmaatregelen bij de omschakeling van de grindwinningsgebieden.

In de loop van 2008 vergaderde het sociaal comité zeven maal en behandelde o.a. dertig dossiers met betrekking tot vijftien personen in toepassing van schikkingen voor een sector in herstructurering. Dit komt neer op dertien arbeiders en twee bedienden uit vijf verschillende ondernemingen.

3.1 | Evaluatie beleidsplan

Het grinddecreet had als oorspronkelijke einddatum van de grindontginning 31 december 2005. Door de decreetwijziging van 15 juli 2005 kan de ontginning nu toch verder gezet worden tot alle per einde 2005 nog niet ontgonnen productiequota gerealiseerd zijn. Dit heeft ook zijn repercussies op het beleidsplan van het sociaal comité. De langlopende financiële verplichtingen van het sociaal comité ten aanzien van rechtgebende werknemers werden bijgevolg begroot tot en met 2024 (dit is een verlenging met 3 jaar), in de veronderstelling dat alle productiequota in 2008 zullen gedolven zijn. De continuïteit van de door het sociaal comité uit te voeren opdracht moet ook zolang gewaarborgd zijn.

Het sociaal comité maakt onderscheid tussen productiequota gerealiseerd voor 2006 en na 2006. Door de werknemers van de bedrijven die hun decreetquota realiseerden voor 2006 kon de aanvraag tot aanspraak op het Sociaal Plan ingediend worden tot 31 december 2008. Er zijn geen rechthebbenden meer die hiervoor in aanmerking komen.

Wat de overmachttonnage betreft (decreetquota die wegens erkende overmacht niet konden gerealiseerd worden per einde 2005) stelde het sociaal comité dat deze per einde 2008 gerealiseerd zouden zijn. Voor de rechtgebende werknemers uit deze groep moet de aanvraag tot aanspraak op het Sociaal Plan ten laatste op 31 december 2009 ingediend zijn.

In het kader van het (oorspronkelijk) grinddecreet was er geen sprake van excessen en nevenwinning na realisatie van de productiequota. In het beleidsplan zijn hiervoor dan ook geen maatregelen opgenomen.

Ingevolge het generatiepact ontstaan nieuwe sociale zekerheidlasten. Een aanpassing van het beleidsplan op zich bleek niet nodig. Wel werd in de geëigende aanvraagformulieren (1 B en 2 A) een clause toegevoegd omtrent de doorbetaling bij werkhervatting, waardoor de lasten tot een minimum beperkt zijn voor zowel de begunstigde als het sociaal comité.

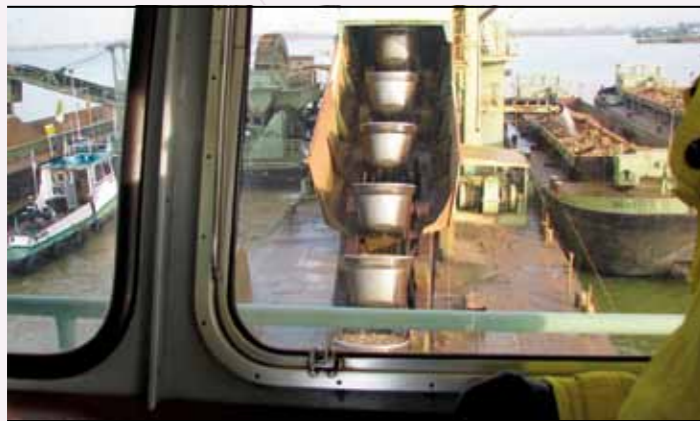

3.2 | Sociaal begeleidingsplan

Het belangrijkste onderdeel van het beleidsplan van het sociaal comité is zijn sociaal begeleidingsplan voor grindwerknemers die het slachtoffer worden van maatregelen getroffen als gevolg van het grinddecreet. Het Sociaal Plan bestaat uit vijf luiken.

Ten gevolge van het generatiepact, waarvan de concrete maatregelen en besluiten op zich lieten wachten, was het nodig de ingewikkelde sociale materie van outplacement uitvoerig te bestuderen voor toepassing ervan in het Sociaal Plan. Specifiek in luik vier zijn aanpassingen als gevolg van gewijzigde regelgeving verwerkt.

46

Voor de werknemers (*arbeiders en bedienden*) die het slachtoffer worden van de maatregelen als gevolg van het grinddecreet van 14 juli 1993

- neemt het sociaal comité de outplacementtaak van de werkgever over;
- breidt het sociaal comité de toepassing van cao 82 (*betreffende het recht op outplacement voor werknemers van 45 jaar en ouder die worden ontslagen*) uit naar de werknemers van <45 jaar op het moment dat zij ontslagen worden.

Het sociaal comité conformeerde zich wat de keuze van de 'dienstverlener' betreft aan de sectorale cao Outplacement van 11 april 2007. Deze bepaalt dat het Sociaal Fonds voor de grind- en zandgroeven overgaat tot het selecteren van een dienstverlener.

Na publicatie van een algemene offertevraag voor aanneming van diensten op 30 april 2008 werden drie inschrijvingen ontvangen, waarvan de beoordeling resulteerde in een toewijzing aan Encare Outplacement nv. Het Sociaal Fonds stelde het sociaal comité hiervan in kennis op 23 juni 2008. Aansluitend verzocht het sociaal comité het grindcomité een raamovereenkomst te sluiten met de dienstverlener. Deze overeenkomst werd op 23 oktober 2008 goedgekeurd door de bevoegde minister.

De federatie werd ingelicht dat na eventueel ontslag van werknemers de aanvragen voor outplacement voortaan afgewikkeld worden via het sociaal comité.

3.2.1 | Brugpensioenen (luik 1)

Het sociaal comité ontving slechts een aanvraag voor brugpensioenen.

Dit kan verklaard worden door het bereiken van de laatste fase in de grindontginning van toegewezen productiequota, waardoor eerder een ander luik in aanmerking komt.

Van de vanaf 1995 tot en met 2008 door het sociaal comité goedgekeurde zeventien aanvragen brugpensioenen vallen nu nog tweëndertig dossiers brugpensioenen ten laste van het Grindfonds, waarvan zesentwintig voor arbeiders en zes voor bedienden drie van 1998, drie van 1999, twee van 2000, twee van 2001, twee van 2002, een van 2003, twee van 2004, vijf van 2005, elf van 2006 en een van 2008.

Er zijn in 2008 geen nieuwe aanvragen betreffende de getroffen regeling voor de terugbetaling van de brugpensioenen aan de onderneming die ressorteert onder het witzand wiens grindmedewerkers met brugpensioenen gingen, mits toepassing van het akkoord van het paritair subcomité 102.06. Per 31 december 2008 is er nog een dossier dat onder de hierboven vernoemde regeling inzake de terugbetaling van de brugpensioenen valt.

3.2.2 | Eenmalige afscheidspremie (luik 3)

Het sociaal comité ontving veertien aanvragen voor luik 3 die ook goedgekeurd werden.

Dit houdt een forse stijging in als gevolg van het feit dat een aantal quotumhouders eind 2007 de hen toegewezen productiequota volledig benut hebben. Dit werd vastgesteld in de vergadering van het grindcomité d.d. 7 mei 2008 in uitvoering van het toezicht op de naleving van de productiequota.

3.2.3 | Algemene afscheidspremie (luik 5)

Voor alle aanvragen werd ook de uitbetaling van de algemene afscheidspremie goedgekeurd, zoals voorzien in de maatregelen van toepassing op alle werknemers.

II. WERKING COMITES

3.3 | Productiequota en tewerkstelling

Het comité toetst jaarlijks de situatie van de tewerkstelling aan ontgrindingsactiviteiten ten einde na te gaan of de rechten van werknemers niet meer actief in de sector moeten bevroren worden of kunnen verder lopen. De rechten van elke werknemer worden door het sociaal comité van jaar tot jaar bevestigd vóór 1 mei van elk jaar. Dit houdt in dat momenteel, nadat twintig opgenomen bedrijven met personeel de revue passeerden, de rechthebbende werknemers al of niet bevestigd zijn tot en met 31 december 2007.

Belangrijk om te vermelden is dat er een limietdatum is gesteld voor de opbouw van rechten, d.i. 31 december 2008.

Op 31 december 2005 werd de lijst met rechthebbenden definitief afgesloten. Eventuele nieuwkomers kunnen geen rechten meer opbouwen.

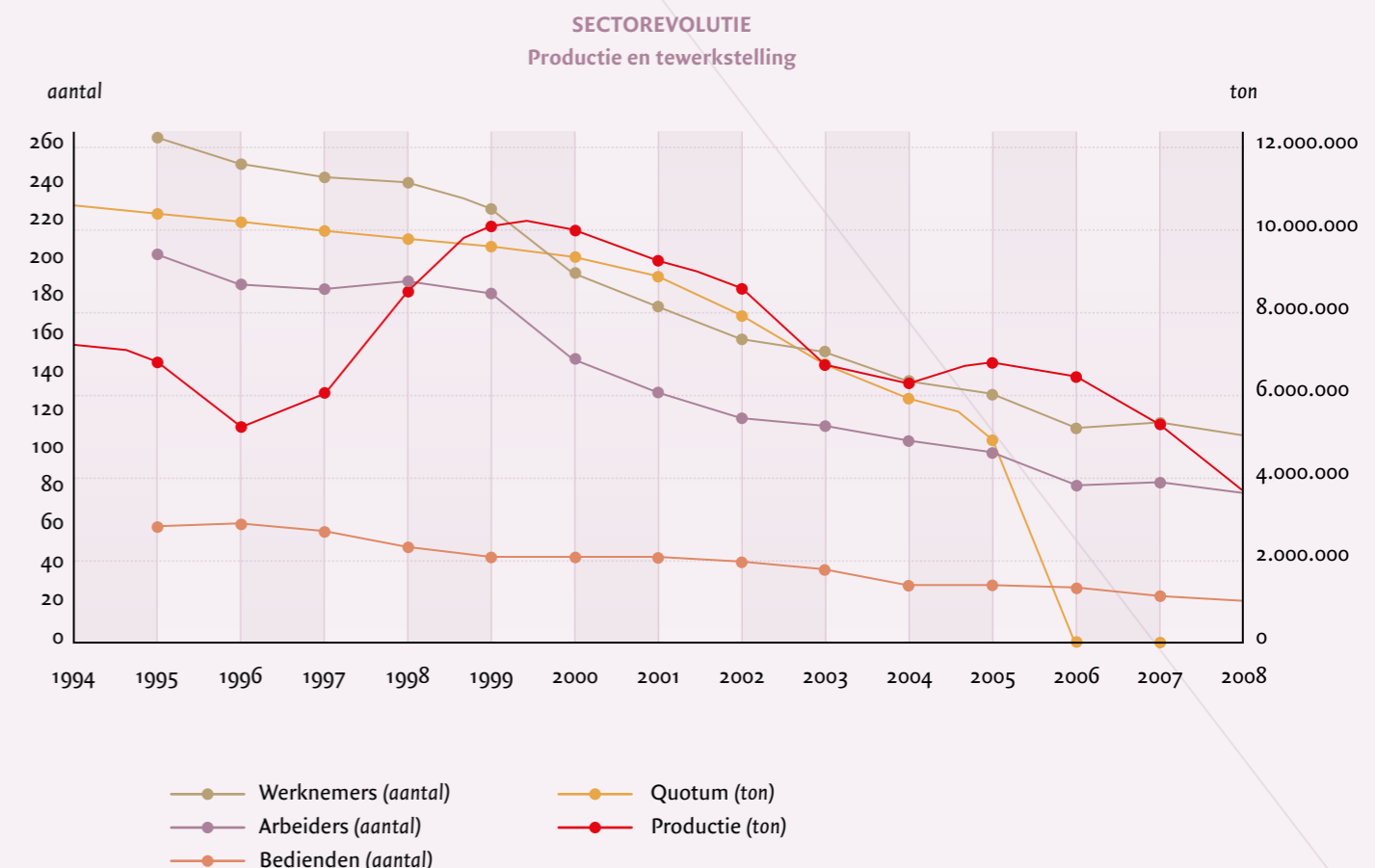
Het sociaal comité bevestigde in vergadering van 22 april 2008 de rechten van arbeiders (*negenenzeventig*) en bedienden (*vijfentwintig*) per 31 december 2007 overeenkomstig de opgestelde en overlopen lijst.

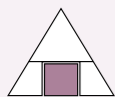
De definitieve gegevens voor het afgelopen jaar zien er uit als volgt:

- arbeiders uit dienst 11;
- bedienden uit dienst 2;
- per 31 december 2008 zijn volgens de RSZ-aangifte nog zesenzeventig arbeiders en vijfentwintig bedienden actief in de sector, d.i. in totaal (*honderd en een*) personen, inbegrepen de nieuwkomers. Hierbij kan wel opgemerkt worden dat drie arbeiders die terug actief zijn in de sector geen rechten meer hebben, gezien zij reeds genoten hebben van het sociaal begeleidingsplan naar aanleiding van een ontslag.

Het toetreden van nieuwe werknemers in de ondernemingen is als volgt verlopen:

47

1996: 9 arbeiders en 6 bedienden, samen 15
 1997: 8 arbeiders en 2 bedienden, samen 10
 1998: 16 arbeiders en 3 bedienden, samen 19
 1999: 9 arbeiders en 4 bedienden, samen 13
 2000: 8 arbeiders en 5 bedienden samen 13
 2001: 6 arbeiders en 7 bedienden, samen 13
 2002: 5 arbeiders en 1 bediende, samen 6
 2003: 1 arbeider en 1 bediende, samen 2
 2004: 3 arbeiders en 3 bedienden, samen 6
 2005: 2 arbeiders en 1 bediende, samen 3

Vanaf 1 januari 2006 treden nieuwe werknemers niet meer toe tot het Sociaal Plan als rechtekrijgende.

2006: 0 arbeiders en 1 bediende (*mutatie van arbeider- naar bediendesta-
tuut*), samen 1
 2007: 0
 2008: 0

3.4 | Situatie ontginning productiequota

Luik 3 B voorziet de uitkering van een eenmalige afscheidspremie naar aanleiding van het einde van de tewerkstelling als gevolg van het grinddecreet. In concreto betekent dit dat de activiteit van de betrokken werkgever een einde zou genomen hebben door uitputting van zijn toegekende productiequota.

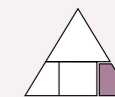
Alvorens een dergelijk dossier goedgekeurd kan worden moet dit ook feitelijk en formeel vastgesteld worden. Het sociaal comité verzocht daarom het grindcomité in hoofde van zijn toezicht op de naleving van de productiequota hieromtrent ingelicht te worden. Met het oog op de toepassing van het Sociaal Plan van het sociaal comité, meer bepaald luik 3 B, evalueerde het grindcomité de stand in de realisatie van de toegekende productiequota.

Het grindcomité besliste voor een aantal valleigrind-exploitanten en berggrindexploitanten een vaststelling te doen van het beëindigen van de ontginning van productiequota binnen het wetgevend kader van het oorspronkelijk grinddecreet (*globale productiequota vallei- en berggrind*).

In voorkomend geval (*een aanvraagdossier in 2008*) kan het sociaal comité voor de betreffende dossiers gesteund op het Sociaal Plan hiermee voortaan een toetsing doen.

II. WERKING COMITES

4 | Onderzoekscomité

Het onderzoekscomité stelt onderzoeksprogramma's vast:

- voor de ontwikkeling van grindsustituten;
- projecten tot ondersteuning van de commercialisering en het gebruik van zulke substituten.

Het onderzoekscomité kwam zeven maal in vergadering bijeen om in meerdere fasen te beslissen over tien dossiers (*bijlage 1*).

Het grinddecreet is in se de decretale regeling van een beleids optie die in de negentigerjaren werd gekozen op basis van toen beschikbare gegevens en vooropstellingen. Men ging ervan uit dat binnen het vastgestelde tijdspectief grind als basisgrondstof vervangen kan worden door substitutiematerialen en dat het tekort ingevoerd wordt voor economisch belangrijke sectoren zoals woning- en wegenbouw.

Het afbouwscenario is gebaseerd op de veronderstelling dat zuinigheid en vervangmaterialen de winning van grind overbodig maken.

Nu de laatste productiequota berggrind en excestonnage valleigrind ontgonnen worden, komt vast te staan dat er geen afdoende grindsustituten voorhanden zijn en dat de economische noodzaak tot het in voldoende mate ter beschikking zijn van grind voor de Vlaamse behoefte zich blijvend manifesteert. Getuige hiervan het voorstel van decreet tot wijziging van het grinddecreet dat op 24 oktober 2008 neergelegd werd in het Vlaams parlement

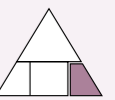
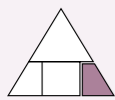
4.1 | Substitutieoptie

In uitvoering van zijn opdracht tot het ontwikkelen van grindsustituten lanceerde het onderzoekscomité de 'oproep tot projectvoorstellen', die tot zeven maal toe werd gepubliceerd.

Publicaties: 1ste oproep tot projectvoorstellen, 9 april 1999 – 31 mei 1999
 1ste oproep tot projectvoorstellen bis, 2 juli 1999 – 27 september 1999
 2de oproep tot projectvoorstellen, 15 oktober 2001 – 15 december 2001
 3de oproep tot projectvoorstellen, 6 december 2002 – 30 april 2003
 4de oproep tot projectvoorstellen, 28 november 2003 – 31 mei 2004
 5de oproep tot projectvoorstellen, 9 juli 2004 – 31 mei 2005
 6de oproep tot projectvoorstellen, 26 augustus 2005 – 31 mei 2006
 7de oproep tot projectvoorstellen, 6 oktober 2006 – 15 december 2006

In totaal werden drieënvijftig voorstellen ontvangen, waarvan enkele tweemaal (*herindiening*). Daarvan leidden uiteindelijk slechts achttien dossiers tot een onderzoeksproject.

De evolutie in het selectieproces van de projectvoorstellen en de stand van zaken bij de goedgekeurde onderzoeksprojecten is opgenomen in bijlage 3.

Het resultaat van de reeds uitgevoerde gesubsidieerde onderzoeksprojecten op het vlak van bereikte substitutie is beneden de verwachtingen. In de meeste toepassingen kunnen grind en zand niet zomaar vervangen worden en zijn de secundaire materialen, bouw- en sloopafval geen alternatief. Zelfs indien de recyclage van bouw- en sloopafval de 90% zou bereiken i.p.v. de huidige 85% en de laagwaardige toepassingen voor een miljoen ton worden omgezet in hoogwaardiger toepassingen, zal dit slechts in beperkte mate een alternatief vormen voor het gebrek aan grind en bouwzand. Het hergebruik van puingranulaten, de steenachtige fractie van bouw- en sloopafval, is dus reeds ruim in toepassing, maar de herwaardering naar hoogwaardiger toepassingen is niet vanzelf-

sprekend. De premisse van substitutie, vervat in het grinddecreet, is in de praktijk slechts beperkt haalbaar met ca. 10% van de Limburgse grindwinning.

4.2 | Onderzoeksprojecten

Van de achttien opgestarte onderzoeksprojecten zijn er per einde 2008 acht uitgevoerd. Drie daarvan behaalden samen een substitutieresultaat van 39 000 ton. De overige zijn economisch niet haalbaar, houden een risico in of faalden.

Afgesloten onderzoeksprojecten

1	Marmorith nv	BubbleDeck-vloerplaatsysteem	30 januari 2004
		Resultaat: economisch niet haalbaar	
2	Ipas nv	Hergebruik van granulaten uit zeezand van bouw- en sloopafval	11 december 2006
		Resultaat: gestopt zonder resultaat	
3	Ebema nv	Vervanging van grind door puin	2 juli 2007
		Resultaat: alhoewel niet volledig uitgevoerd, enkel in toepassing voor eigen puin	
4	Ebema nv	Inoxstaalslakken	2 juli 2007
		Resultaat: voortijdig stopgezet daar niet haalbaar wegens pop-out risico in eindproducten	
5	Marmorith nv	Airdeck® Kubusplaatvloer	27 augustus 2007
		Resultaat: Airdeck® werd gepatenteerd als monoliet vloersysteem en wordt succesvol toegepast	
6	Echo nv	Gebruik van betonpuin in productie van holle vloerelementen	26 november 2007
		Resultaat: alhoewel niet volledig uitgevoerd, wordt bedrijfseigen puin toegepast	
7	Edelbeton nv	Gebruik van de biologisch-mechanisch afgescheiden inerte fractie van huishoudelijk afval	14 mei 2008
		Resultaat: economisch en technisch niet haalbaar	
8	Edelbeton nv	Vervanging van grind in betonstenen door bodemassen van huisvuilverbranding	22 september 2008
		Resultaat: pop-out risico, bodemassen nog niet te gebruiken wegens te hoog aluminiumgehalte	

II. WERKING COMITES

Projecten in uitvoering

1	Belbag vzw	Afwegingsonderzoek 'Uitwerking Levende Grensmaas'	eindrapport
		(14 december 2006)	02/2009
2	Grondzorg Limburg nv	Grind- en zandrecyclage uit grondverzetactiviteiten	eindrapport
		(2 maart 2006)	03/2009
3	OCW	Puingranulaat ter vervanging van grind in betonwegenbouw	tussentijds rapport
		(1 april 2008)	05/2009
4	VITO nv	Geochemische modellen voor evaluatie van milieu-impact	tussentijds rapport
		(9 juni 2008)	07/2009
5	Belvi nv	Communicatie Airdeck® Thermo Plus	tussentijds rapport
		(1 juli 2008)	08/2009
6	Enviro Challenge bvba	Ketenbeheer met technische en milieuhygiënische beoordeling van sloopobjecten, selectieve sloop en projectmatige recycling gericht op de productie van recyclinggranulaten als duurzaam grindsubstituut	tussentijds rapport
		(1 augustus 2008)	09/2009
7	CVR nv	Twinmix innovatieproject	eindrapport
		(9 augustus 2007)	10/2009
8	Grondzorg Limburg nv	Marketingplan Grind- en zandrecyclage uit grondverzetactiviteiten	eindrapport
		(9 augustus 2007)	10/2009
9	Metallo Chimique nv	Koperslakken als grindvervanger	tussentijds rapport
		(1 oktober 2008)	10/2009
10	WTCB	Pop-outs in beton veroorzaakt door secundaire granulaten	tussentijds rapport
		(1 oktober 2008)	11/2009

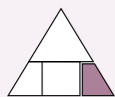

De gebudgetteerde maximale subsidie bedraagt totaal € 2 319 160. Voor de afgeronde onderzoeksprojecten werd een subsidiebedrag van € 316 377 reeds uitgekeerd. De lopende projecten werden tot nu toe betoelaagd met € 133 248.

4.3 | Studietoelagen

4.3.1 | Gezondheidsimpact

De studie 'Gezondheidsimpact van het gebruik van secundaire granulaten in de productie-, constructie- en gebruiksfase' (dossier OC/GF/07-02) werd middels

een algemene offerteaanvraag met bekendmaking toegewezen voor uitvoering aan de enige inschrijver VITO nv.

De onderzoeksopdracht loopt gedurende een jaar vanaf augustus 2008.

Deze studie moet een antwoord bieden voor de mogelijke impact op de gezondheid bij het verwerken van secundaire granulaten in bepaalde beton- of asfaltproducten, bij het aanwenden hiervan in een constructietoepassing en nadien bij het gebruiken van de constructie (*woning- en wegenbouw*). Welke mogelijke risico's worden dagelijks genomen indien we deze substituten gebruiken i.p.v. natuurlijk grind in traditionele bouwproducten?

Door het evalueren van de mogelijke gezondheidsrisico's wordt het verantwoord hergebruik van secundaire granulaten onderzocht en draagt dit onderzoek zo bij tot het verantwoord recyclen van deze 'afvalstoffen' als bruikbaar alternatief voor granulaten.

52

4.3.2 | Effectiviteit oproep tot projectvoorstellen

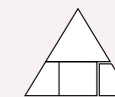
Het onderzoekscomité vraagt zich af wat het substitutiepotentieel van uitgevoerde onderzoeksprojecten reëel en concreet betekent. Is dit potentieel effectief realiseerbaar en wat zijn de knelpunten (*technisch, economisch, ecologisch, ruimtelijke ordening, markt, ...*).

Het onderzoekscomité stelde een bestek op (OC/GF/08-01) om dit als uit te voeren studie te kunnen aanbesteden. De inspectie van financiën verleende een gunstig advies op 29 januari 2008.

Het onderzoekscomité oordeelde het aangewezen om de uitvoering van het dossier met ca. een jaar uit te stellen daar momenteel nog te weinig onderzoeksprojecten (*positief*) afgesloten zijn.

II. WERKING COMITES

5 | College van voorzitters

Het college van voorzitters staat in voor het optimaliseren van de coördinatie tussen het grindcomité en de subcomités. Het wordt bijeen geroepen telkenmale de noodzaak daartoe zich voordoet.

6 | Het grindblad

Alle uitvoerbare beslissingen van het Grindfonds, het grindcomité en zijn drie subcomités worden gepubliceerd in een gespecialiseerd 'Grindblad'. Dit periodiek, opgezet om maandelijks te verschijnen, hetgeen gewijzigd werd in het uitvoeringsbesluit van 27 september 2002 tot wijziging van het besluit van 20 juli 1994 naar eenmaal per kwartaal, kwam vijfendertig maal uit sinds het in voege treden van het grinddecreet, waarvan vier nummers in jaargang 2008.

- 1 Nummer 32 van maart 2008
- 2 Nummer 33 van juni 2008
- 3 Nummer 34 van september 2008
- 4 Nummer 35 van december 2008

De vier comités samen namen honderd negentien uitvoerbare beslissingen en verleenden dertien adviezen. Voor het overige waren er negen interne opdrachten, afspraken of standpunten.

Het grindcomité nam achtentwintig beslissingen, het herstructureringscomité vijfenveertig, het sociaal comité achtendertig en het onderzoekscomité dertig.

Het grindblad is de officiële informatiebron voor de betrokkenen uit de sector en andere belangstellenden. Om iedereen die het wenst de gelegenheid te geven om van de beslissingen van de comités, relevante informatie en publicaties kennis te nemen, ligt het grindblad ter inzage bij een dienst van het gemeentebestuur van elke grindgemeente, de zetel van het Grindfonds, de zetel van het grindcomité en wordt het verstuurd naar zowat tachtig abonnees.

53

III. LOGISTIEKE ONDERSTEUNING GRINDCOMITE EN SUBCOMITES

1 | Grindcel

Het grinddecreet van 14 juli 1993 regelt de grindwinning in de provincie Limburg en bepaalt dat deze eindig is. Voor de uitvoering van de doelstellingen zijn vier comités opgericht. Elk comité behandelt zijn specifieke materie.

Het overkoepelend Grindcomité coördineert en ziet toe op de afbouw van de nog mogelijke grindontginning.

Het Herstructureringscomité staat in voor de herinrichting van ontgonnen grindgebieden.

Het Sociaal comité staat borg voor de sociale begeleiding van de werknemers die hun baan verliezen ten gevolge van het grinddecreet.

Het Onderzoekcomité gaat op zoek naar grindvervangende granulaten en ondersteunt de commercialisering.

Voor de materiële voorbereiding en de uitvoering van hun beslissingen doen het Grindcomité en de subcomités overeenkomstig artikel 13 van het grinddecreet sinds 1995 een beroep op de GOM-Limburg, met als rechtsopvolger vanaf 1 juni 2006 de POM-Limburg⁰¹. Een reorganisatie van dienstverlening naar de comités resulteerde in 2002 tot de oprichting en implementatie van de grindcel. Hiervoor is een overeenkomst voor logistieke ondersteuning tussen het Grindcomité en de GOM-Limburg afgesloten. Zes medewerkers zijn gedetacheerd naar de respectieve comités die handelen met rechtspersoonlijkheid, elk voor zijn eigen specifieke decretale opdrachten. De cel adviseert de diverse comités en de over-

⁰¹ Decretale overheidshervorming, 7 mei 2004

heid bij de uitvoering van de taken en het beleid, tevens staat zij in voor de technische en administratieve dienstverlening aan het Grindcomité en de subcomités.

In de loop van 2007 namen drie personen, goed voor 2,6 VTE, ontslag.

Door een beperkt perspectief en de penurie op de arbeidsmarkt zijn drie vacante functies niet meer ingevuld. De logistieke ondersteuning van de werking van het grindcomité en zijn subcomités kwam hiermee ernstig in het gedrang.

De consultatie van de arbeidsmarkt leidde, ook na bijsturing van het vacatureprofiel, andermaal niet tot het vinden van medewerkers in dienstverband. De POM-Limburg nam vervolgens een aantal initiatieven die hun finalisering kenden bij de afloop van een overheidsopdrachtenprocedure gericht op outsourcing. De goedkeuringsaanvraag van de respectieve raamovereenkomsten strandde op het negatief advies van de inspectie van financiën.

Het sociaal comité doet beroep op het Sociaal Fonds voor de grind- en zandgroeven

III. LOGISTIEKE ONDERSTEUNING GRINDCOMITE EN SUBCOMITES

(fonds voor bestaanszekerheid van de sector), dat aanvragen i.v.m. het sociaal begeleidingsplan onderzoekt en ter beslissing voorlegt aan het sociaal comité. Het staat ook in voor de uitbetaling van goedgekeurde dossiers, onder toezicht van het Grindfonds.

Twee overeenkomsten voor onbepaalde duur regelen de goede werking:

- de eerste i.v.m. de logistiek is afgesloten door het grindcomité met het Sociaal Fonds
- de tweede (regeling van de voorschotten) tussen het Grindfonds en het Sociaal Fonds.

T.g.v. het tweede wijzigingsdecreet moet rekening gehouden worden met een nieuwe uitvoeringstermijn voor de realisatie van de globale productiequota. Door het programmadecreet 2007 (artikel 43) kunnen in het kader van zuinig ruimtegebruik en de uitvoering van het principe van optimale ontginning in de vergunde grindwinningsgebieden nog bijkomende grindhoeveelheden ontgonnen worden. De werking van het grindcomité en de subcomités, maar ook aansluitend de logistieke ondersteuning door de grindcel loopt nu door tot einde 2011 (zie punt 1.1).

2 | Onteigeningen en concessies

Vergunningen voor de exploitatie van grind in nieuwe grindwinningsgebieden kunnen slechts worden verleend nadat de POM-Limburg, als rechtsopvolger van de GOM-limburg, de eigendom heeft verworven van het betrokken gebied en met de exploitanten een concessieovereenkomst heeft afgesloten. Artikel 17, § 3 van het grinddecreet bepaalt dat de POM de eigendom verwerft bij aankoop of onteigening, op bindend advies van het Grindcomité, van de in de gewijzigde gewestplannen aangeduide reservegebieden die zich in de provincie Limburg bevinden, alsmede de voor de herinrichting benodigde randzones. Voor de afwikkeling van deze taken is een dienstenovereenkomst afgesloten tussen het Grindcomité en de POM-Limburg.

De GOM was al sinds het begin van de jaren tachtig eigenaar en concessieverlener van het berggrindwinningsgebied 'Mechelse Heide' te Maasmechelen. Door het grinddecreet zijn daar het grindwinningsgebied Boterakker te Kinrooi en Meerheuvel te Dilsen-Stokkem bijgekomen.

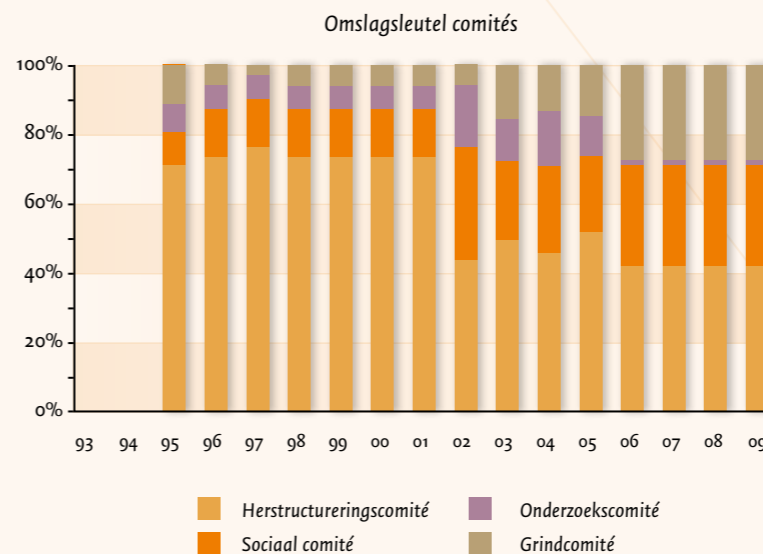
De procedure voor de berggrinduitbreidingsgebieden is nog lopend.

IV. FINANCIËN

1 | Omslagsleutel

Overeenkomstig artikel 5 van het grinddecreet van 14 juli 1993 bepaalt de Vlaamse regering elk jaar de omslagsleutel tot aanwending van de middelen voor het daaropvolgende begrotingsjaar voor de werkingsterreinen van de in artikel 4 bedoelde grindcomités.

Essentieel bij de toewijzing van werkingsmiddelen aan de comités is de vaststelling van de relatieve waarde van de omslagsleutel volgens de welke de inkomsten van het betrokken begrotingsjaar versleuteld worden naar de respectieve comités. De Vlaamse regering stelt de omslagsleutel van jaar tot jaar vast binnen een door het grinddecreet vastgelegd regelbereik en dit nadat zij hiervoor van het grindcomité een advies heeft bekomen.

De som van de toewijzingspercentages van de vier comités kan daarbij de 100 % uiteraard niet overschrijden. De behoefte aan middelen voor elk comité heeft niet dezelfde spreiding in de tijd. Het ene comité heeft zijn kredieten vooral in de beginfase nodig, het andere comité daarentegen heeft vooral uitgaven te dekken in de eindfase. Het sociaal comité moet er rekening mee houden dat uitbetalingen overeenkomstig het sociaal begeleidingsplan door kunnen lopen tot zelfs in 2024 ⁰¹, dit is dus lang na de stopzetting van de grinduitbating, nu voorlopig voorzien in 2009.

Door het decreet van 6 juli 2001 houdende wijziging van het decreet van 14 juli 1993 tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grindwinning wordt de uitvoering van de herinrichting van de grindwinningsgebieden anders geregeld. Vanaf de inwerkingtreding van het waarborgsysteem staan de aangesloten quotumhouders zelf in voor het

⁰¹ Einddatum ontginning quota en af te dekken periode voor sociale begeleiding van de op dat ogenblik 50-jarige werknemers.

‘afwerken’ van de grindgebieden. Dit heeft als gevolg dat de uitgaven van het herstructureringscomité ingrijpend daalden en dat de grindheffing en de omslagsleutel dienovereenkomstig aangepast werden in 2001 (bijlage 4).

Het grindcomité in vergadering op 1 oktober 2008, adviseerde het behoud van de omslagsleutel 2008 zoals opgenomen in het besluit van de Vlaamse regering van 30 november 2007 als omslagsleutel 2009:

		regel marge
• herstructureringscomité	45,0 %	40 – 50 %
• sociaal comité	28,0 %	30 – 40 %
• onderzoekcomité	0,6 %	10 – 20 %
• grindcomité	26,4 %	1 – 10 %

T.g.v. het tweede wijzigingsdecreet moet rekening gehouden worden met een nieuwe uitvoeringstermijn voor de realisatie van de globale productiequota. Door het programmadecreet 2007 (artikel 43) kunnen in het kader van zuinig ruimtegebruik en de uitvoering van het principe van optimale ontginning in de vergunde grindwinningsgebieden nog bijkomende grindhoeveelheden ontgonnen worden. De werking van het grindcomité en de subcomités, maar ook aansluitend de logistieke ondersteuning door de grindcel loopt nu door tot einde 2011 (zie punt II 1.1).

De omslagsleutel voor het begrotingsjaar 2009 werd bij besluit van de Vlaamse regering van 5 december 2008 vastgesteld en gepubliceerd op 17 december 2008. Het besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 2009.

2 | Heffingscoëfficiënt

De grindheffing waarvan het basisbedrag per subsector werd vastgelegd in het decreet van 14 juli 1993 is jaarlijks aanpasbaar door inwerking van de heffingscoëfficiënt.

Artikel 15, § 5 van het grinddecreet van 14 juli 1993 bepaalt dat de heffingscoëfficiënt jaarlijks wordt aangepast in het kader van de afbouw van de grindwinning en de evolutie van het indexcijfer van de consumptieprijzen. De voor een begrotingsjaar toepasselijke heffingscoëfficiënt wordt bij besluit van de Vlaamse regering bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad

vóór 1 januari van het betrokken begrotingsjaar.

De regering wint vooraf het advies in van het grindcomité.

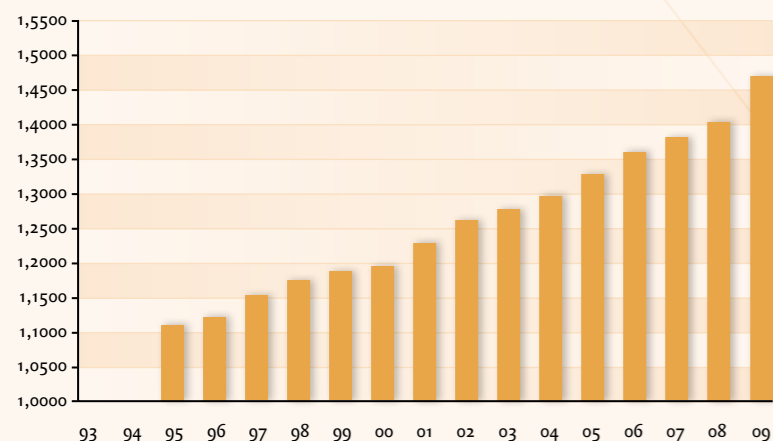
Twee factoren beïnvloeden een eventuele aanpassing van de heffingscoëfficiënt:

- de evolutie van het indexcijfer van de consumptieprijzen (oktober);
- een aanpassing in het kader van de afbouw van de grindwinning.

De eerste factor is onafhankelijk van de sector, de tweede daarentegen is inherent verbonden met de uitvoering van het grinddecreet.

Overeenkomstig art. 9, 6° van het grinddecreet heeft het grindcomité tot opdracht de ontwikkeling en voortdurende actualisering van een globaal en coherent beleidsplan ter verwezenlijking van de in het grinddecreet bepaalde doelstellingen. De beleidsplannen van de subcomités maken dus deel van het geheel uit, dat bovendien samenhangend moet zijn. Het tijdplan in het kader van een aantal bepalingen of activiteiten vastgelegd in het grinddecreet voorziet dat het grindcomité elk jaar een advies geeft over de aanpassing van de heffingscoëfficiënt in functie van de afbouw van de grindwinning. Bij het beheer van het Grindfonds houdt de Vlaamse regering immers rekening met de adviezen van het grindcomité.

Evolutie heffingscoëfficiënt

Het beleidsplan wordt o.m. geconcretiseerd in de opstelling van een vooruitziend, inzichtelijk en geïntegreerd financieel meerjarenplan over de periode resulterend uit het grinddecreet, en wordt uitgewerkt met een getrouwe weergave van rationeel ingeschatte ontvangsten uit heffingen en bestedingen voortvloeiend uit de maatregelen tot verwerklijking van de doelstellingen van het grinddecreet.

Bij de opstelling van de geactualiseerde begroting wordt rekening gehouden met:

- de ontginning van de globale sectorale productiequota en exces tonnage tegen 2009;
- verlengde werking van het grindcomité, de subcomités en de grindcel tot einde 2011.

Nadat de respectieve comités hun meerjaren uitgavenbegroting 2008 goedkeurden, keurde het grindcomité op 1 oktober 2008 het geactu-

aliseerd meerjarenplan van het grindcomité en de subcomités goed. Op basis hiervan adviseerde het grindcomité een afwijking van artikel 15, § 5 van het grinddecreet toe te staan om conform de geest van het decreet, aangezien er geen decretale bestemming is voor een begrotingsoverschot dat oploopt tot € 7,3 miljoen, een evenwicht tussen uitgaven en inkomsten na te streven en de heffingscoëfficiënt 2009 terug te brengen tot 1.

Hierbij is in overweging genomen dat:

- het Grindfonds zelfbedruipend is, hetgeen inhoudt dat er een evenwicht is tussen uitgaven en inkomsten. De heffingscoëfficiënt heeft hierin een sturende functie.
- door het wettelijk bepaald inkomstenmechanisme van productiequota, grindheffing en heffingscoëfficiënt het Grindfonds over meer middelen zal beschikken dan noodzakelijk voor de invulling van de voorziene uitgaven overeenkomstig de opdracht van de comités.

De heffingscoëfficiënt voor het jaar 2009 werd bij besluit van de Vlaamse regering van 5 december 2008 vastgesteld en gepubliceerd op 17 december 2008. Het besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 2009. De heffingscoëfficiënt 2009 bedraagt 1,4752.

3 | Overzicht van de rekeningen – Jaarrekening Grindfonds

Vanaf 2004 moet conform de Europese richtlijnen het ESR-rekeningstelsel gevolgd worden. De rekening van het Grindfonds wordt derhalve niet meer opgesplitst naar de comités (vier rekeningen), maar wel op basis van de ESR-classificatie (negen rekeningen).

Voor de rapportage van de financiële gegevens van het grindcomité en de subcomités werd beroep gedaan op informatie verstrekt door het Grindfonds. Deze opstelling wijst uit dat de gegevens niet geschikt zijn op het niveau van de comités, daar kostenallocaties niet gelijklopend zijn tussen de boekhouding van het Grindfonds en de werking van de comités overeenkomstig het grinddecreet (aanwending van de middelen cf. omslagsleutel). Buiten de wettelijke voorstelling moet dus een tweede, extracomptabele opstelling bijgehouden worden die de toestand per comité weergeeft.

Het is derhalve nodig een aangepaste parallelle boekhouding te voeren met juiste toewijzing van in-

IV. FINANCIËN

komsten en uitgaven naar een van de vier kostenplaatsen (comités). Daar deze voor het boekjaar 2008 niet voorhanden is, moest derhalve een reconstructie uitgevoerd worden die een weergave is van de resultatenrekening 2008 van de werkingmiddelen per comité.

Beknopt wordt hieronder na reconstructie de globale financiële toestand en deze van de comités per 31 december 2008 in € 1 000 weergegeven.

	OC	SC	HC	GC	GF
Beginsaldo 2008	3 822	8 387	14 993	1 542	28 744
Inkomsten uit heffingen	10	443	629	418	1 500
Intresten	0	0	0	0	0
Uitgaven	203	915	460	312	1 890
Eindsaldo 2008	3 629	7 915	15 162	1 648	28 354
Rekeningsaldo SF		555			

In de tabellen kunnen de totalen als gevolg van afrondingen afwijken van de som van de rubrieken.

Verklaring bij bovenstaande tabellen:

OC = Onderzoekscomité

SC = Sociaal Comité

HC = Herstructureringscomité

GC = Grindcomité

GF = Grindfonds

SF = Sociaal Fonds

4 | Overzicht 1994-2008

		OC	SC	HC	GC	GF
Grindheffing	€ 1 000	4 895	11 726	46 642	4 621	67 885
Toelagen	€ 1 000			7 895		7 895
Intresten	€ 1 000	344	1 105	4 159	637	6 245
Uitgaven	€ 1 000	1 610	4 916	43 534	3 611	53 671

In de tabellen kunnen de totalen als gevolg van afrondingen afwijken van de som van de rubrieken.

BIJLAGEN

BIJLAGE I

OVERZICHT DOSSIERS 2008										
Volgnr.	Dossiernr.	Datum		Onderwerp	Aard	Stand van zaken		In behandeling		
		aanvraag	indiening			akkoord	uitvoering			
1	HC/GF/07-05	16.04.2007	07.05.2007	Wedstrijd ontwerp uitkijktoren	financiering					
2	GC/KAB/07-10	13.09.2007	17.10.2007	Ontslagbegeleiding en outplacement	overeenkomst	afgewezen	18.03.2008			
3	OC/GF/08-01			Effectiviteit Grindsstitutie	onderzoeksopdracht	uitgesteld				
4	OC/GF/08-02	26.11.2007	13.02.2008	Ketenbeheer met technische en milieuhygiënische beoordeling van sloopobjecten	overeenkomst		18.03.2008	lopend		
5	OC/GF/08-03	26.11.2007	13.02.2008	Puingranulaat als grindvervanger in betonwegenbouw	overeenkomst		18.03.2008	lopend		
6	GC/PRES/081		13.03.2008	Presentiegelden 1ste kwartaal 2008	uitbetaling	-				
7	OC/GF/08-04	27.02.2008	02.04.2008	Verlenging partnerschap CeDuBo	overeenkomst	22.05.2008	10.06.2008			
8	OC/GF/08-05	27.02.2008	02.04.2008	Communicatie Airdeck Thermo Plus	overeenkomst	22.05.2008	lopend			
9	OC/GF/08-06	27.02.2008	02.04.2008	Geochemische modellen voor evaluatie milieu-impact	overeenkomst	22.05.2008	lopend			
10	OC/GF/08-07	08.04.2008	21.05.2008	Pop-outs in beton veroorzaakt door secundaire granulaten	overeenkomst	16.06.2008	lopend			
11	GC/PRES/082		26.06.2008	Presentiegelden 2de kwartaal 2008	uitbetaling	-				
12	OC/GF/08-08	14.05.2008	08.07.2008	Gezondheidsimpact	overeenkomst	20.08.2008	lopend			
13	GC/KAB/08-09	09.06.2008	08.07.2008	Herziening Amendement Overeenkomst Afwerking	overeenkomst	13.11.2008	lopend			
14	OC/GF/08-10	23.06.2008	04.08.2008	Verlenging partnerschap CeDuBo	overeenkomst	27.08.2008	01.10.2008			
15	OC/GF/08-11	23.06.2008	19.09.2008	Koperslakken als grindvervangend product	overeenkomst	09.10.2008	lopend			
16	HC/GF/08-12	23.06.2008	08.07.2008	Extra uitrusting Heerenlaak	toewijzing/financiering	05.08.2008	lopend			
17	GC/KAB/08-13	23.06.2008	08.07.2008	Ontslagbegeleiding en Outplacementactiviteiten	overeenkomst	23.10.2008	lopend			
18	GC/PRES/083		29.09.2008	Presentiegelden 3de kwartaal 2008	uitbetaling	-				
19	GC/KAB/08-14		03.10.2008	Omslagsleutel 2009	advies	05.12.2008	17.12.2008			
20	GC/KAB/08-15		03.10.2008	Heffingscoëfficiënt 2009	advies	05.12.2008	17.12.2008			
21	GC/PRES/084		23.12.2008	Presentiegelden 4de kwartaal 2008	uitbetaling	-				

Legenda	GC : grindcomité	GF : Grindfonds
	HC : herstructureringscomité	SF : Sociaal Fonds
	SC : sociaal comité	KAB : kabinet
	OC : onderzoekcomité	POM : Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij

Overzicht evolutie projectvoorstellen										
Nr	Bedrijf	Oproep	Ingediende projectvoorstellen: (in)actief	IN	Status		Substitutie (ton/jaar)		resultaat	
					stap	OC	1e fase	potentieel		
			verslag experts uitgebreid dossier verslag experts overeenkomst tussentijds rapport EINDVERSLAG	08.08.2007 18.01.2008 22.02.2008	1 2 2 3	27.08.2007 28.01.2008 27.02.2008 09.06.2008	aanvaard naar experts aanvaard			
42	OCW	7	Puingranulaat ter vervanging van grind in betonwegenbouw	15.12.2006 27.04.2007 17.09.2007 23.11.2007	0 1 2 3	12.02.2007 09.05.2007 08.10.2007 26.11.2007 01.04.2008	naar experts voorw.OK naar experts aanvaard	300.000		
			verslag experts uitgebreid dossier verslag experts overeenkomst tussentijds rapport EINDVERSLAG	15.12.2006 11.04.2007 14.09.2007	0 1 2	12.02.2007 09.05.2007 08.10.2007	naar experts voorw.OK naar experts		idem PV/7-41	
44	WTCB	7	Pop-outs in beton veroorzaakt door secundaire granulaten	13.12.2007	2	16.01.2008	verdaagd			
			vraag OC naar bijkomende inlichtingen vraag OC naar aanvullende informatie overeenkomst tussentijds rapport EINDVERSLAG	31.01.2008 12.03.2008	2 2	28.01.2008 27.02.2008	verdaagd aanvaard			
			overeenkomst tussentijds rapport EINDVERSLAG	01.11.2009 01.06.2010	3 3	01.10.2008	aanvaard			
Subtotaal								133.432	1.340.000	0

In het totaalcijfer van de potentiële grinds substitutie zijn dubbelstellingen wegens overlapping van de projecten niet uitgesloten.
Nadat de werkelijke resultaten bekend zijn kunnen deze uitgezuiverd worden

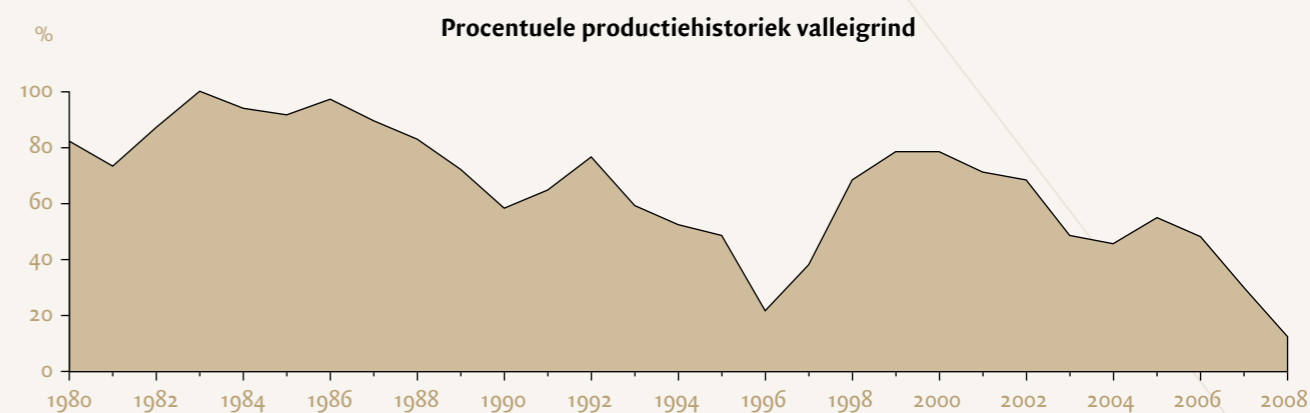
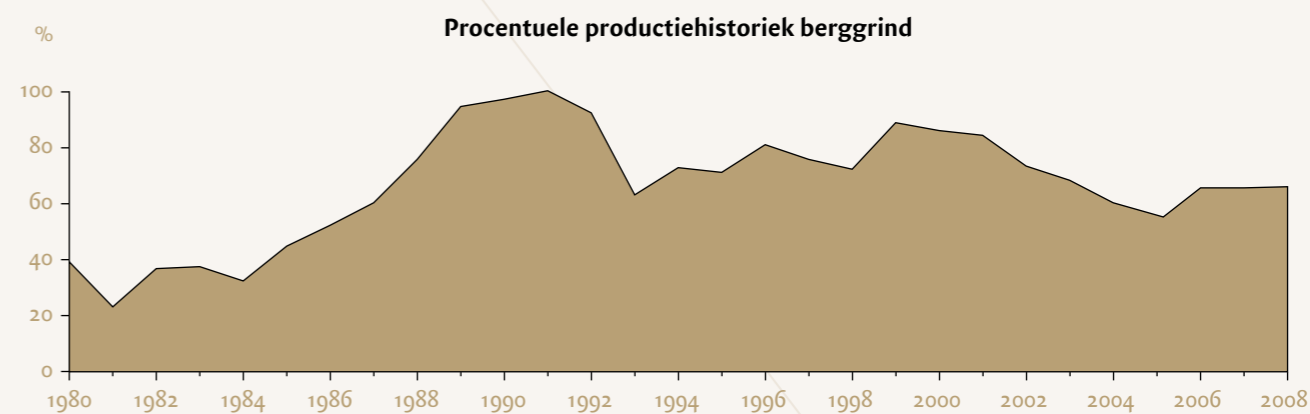
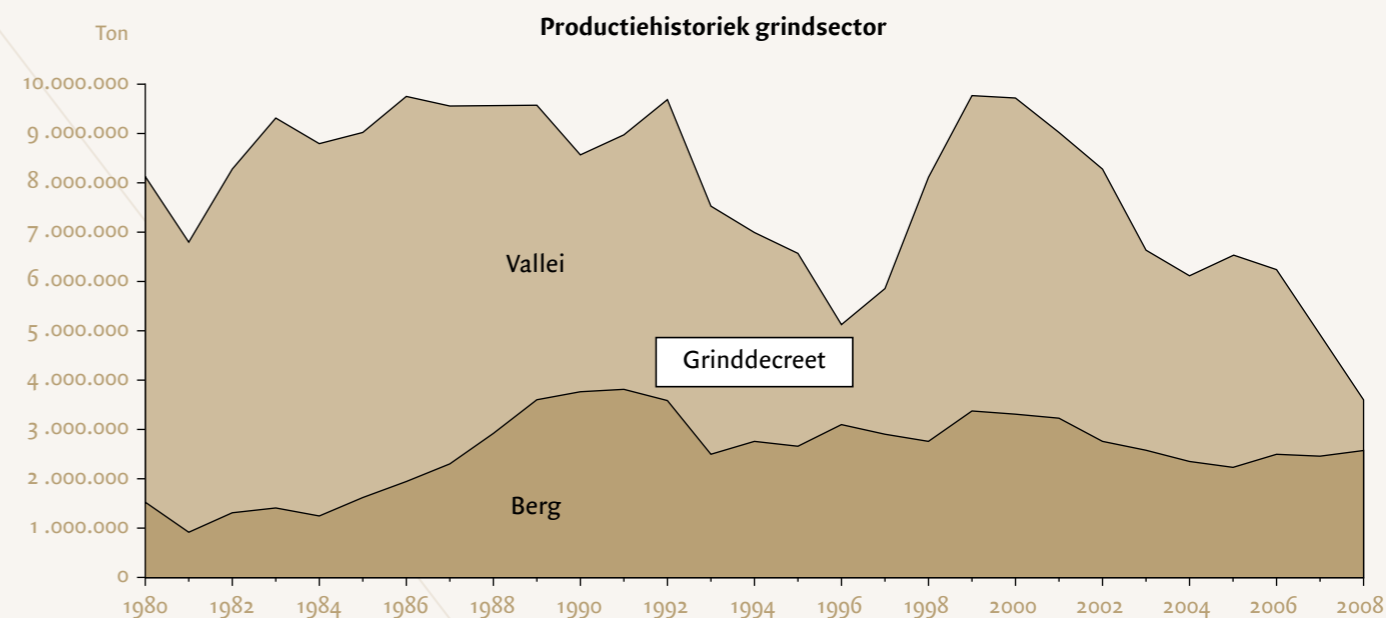
Legenda Stap

- 0 ingediend dossier
- 1 na controle experts
- 2 uitgebreid dossier
- 3 in uitvoering

Omslagsleutels tot aanwending van de middelen van het Grindfonds (grinddecreet, art. 5)																			
	Wijzigingsdecreet 6 juli 2001																		
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Bereik	
Herstructureringscomité	-	-	72,222	75,0	79,3	75,2	75,2	75,2	75,2	46,9	51,6	48,9	54,1	45,0	45,0	45,0	45,0	45,0	40-50
Sociaal comité	-	-	11,111	15,0	13,0	14,6	14,6	14,6	14,6	32,0	23,5	25,7	21,4	28,0	28,0	28,0	28,0	28,0	30-40
Onderzoeksc comité	-	-	6,111	5,0	5,5	7,3	7,3	7,3	7,3	17,7	11,7	14,1	10,7	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	10-20
Grindcomité	-	-	10,555	5,0	2,2	2,9	2,9	2,9	2,9	3,4	13,2	11,3	13,8	26,4	26,4	26,4	26,4	26,4	1-10
Heffingscoëfficiënt (grinddecreet, art. 15, § 4)																			
	1,0000	1,0000	1,1141	1,1277	1,1554	1,1705	1,1806	1,1960	1,2316	1,2606	1,2769	1,2971	1,3285	1,3613	1,3778	1,4087	1,4752		
Grindheffing (grinddecreet, art. 15, § 4)																			
BEF / ton																			
1993	valleigrind	50,00	55,7050	56,3850	57,7700	58,5250	59,0300	59,8000	61,5800	63,0300									
	berggrind	35,00	38,9935	39,4605	40,4390	40,9675	41,3210	41,8600	43,1060	44,1210									
€ / ton																			
2001	valleigrind	0,42								0,5295	0,5363	0,5448	0,5580	0,5717	0,5787	0,5917	0,6196		
	berggrind	0,29								0,3656	0,3703	0,3762	0,3853	0,3948	0,3996	0,4085	0,4278		

Sector: jaarproductie 1980 – 2008 (ton)					
Productiejaar	Sector				Totaal ton
	Berg		Vallei		
	ton	%	ton	%	
1980	1.582.901	41	6.604.428	84	8.187.329
1981	921.343	24	5.860.160	74	6.781.503
1982	1.397.681	36	6.807.909	86	8.205.590
1983	1.430.803	37	7.887.661	100	9.318.464
1984	1.303.119	34	7.490.025	95	8.793.144
1985	1.702.327	44	7.290.578	92	8.992.905
1986	2.024.587	52	7.716.174	98	9.740.761
1987	2.343.242	60	7.188.543	91	9.531.785
1988	2.950.808	76	6.607.980	84	9.558.788
1989	3.667.087	95	5.891.873	75	9.558.960
1990	3.808.857	98	4.747.927	60	8.556.784
1991	3.880.277	100	5.117.716	65	8.997.993
1992	3.605.581	93	6.110.394	77	9.715.975
1993	2.514.972	65	4.905.979	62	7.420.951
1994	2.807.037	72	4.190.016	53	6.997.053
1995	2.746.471	71	3.781.955	48	6.528.426
1996	3.180.841	82	1.905.715	24	5.086.556
1997	2.931.641	76	2.939.064	37	5.870.705
1998	2.799.023	72	5.354.921	68	8.153.944
1999	3.445.381	89	6.316.232	80	9.761.613
2000	3.361.630	87	6.365.579	81	9.727.209
2001	3.282.051	85	5.704.602	72	8.986.653
2002	2.825.557	73	5.452.015	69	8.277.572
2003	2.622.564	68	3.943.319	50	6.565.883
2004	2.375.689	61	3.717.534	47	6.093.223
2005	2.147.011	55	4.394.589	56	6.541.600
2006	2.532.619	65	3.768.801	48	6.301.420
2007	2.521.018	65	2.339.123	30	4.860.141
2008	2.564.327	66	1.030.326	13	3.594.653

Bron D.N.R. – April 2009

A photograph of a Zen garden. The sand is raked into concentric, wavy patterns. Two smooth, light-colored stones are placed on the sand. The year '2008' is overlaid in white, stylized text. A thin white diagonal line runs across the image from the top left to the bottom right.

2008